

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Kršćanstvo mora biti podlaga.

Dva krščanska vladarja, oba predsednika republik, sta nedavno spregovorila besede, ki so vredne, da se zabeležijo v trajnejši spomin, ker vsebujejo izpoved krščanstva in njegove potrebe za zasebno in javno življenje ter za ureditev političnih in gospodarskih razmer. Ta dva vladarja sta: predsednik avstrijske republike Miklas in predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike Roosevelt. Znamenite so te besede že radi tega, ker se ne čujejo povsod.

So stranke po posameznih državah, ki hočejo krščanstvo, njegova načela in njegove pravice popolnoma izključiti iz države, njene uprave in njenega življenja. So ljudje, ki istovetijo sebe in svoje z državo ter pod pretvezo državnih koristi zasledujejo v svoji nekrščanski sebičnosti samo svoje lastne koristi. V takih razmerah je krščanska beseda s tako visokih mest dvakrat dobrodošla.

Vojak Kristusov sem.

Papež Pij XI. je podelil avstrijskemu državnemu predsedniku odlikovanje najvišjega reda Kristusovega, sploh najvišje cerkveno odlikovanje. Povod s svečanosti, ki se je ob predaji tega odlikovanja vršila v cerkvi sv. Štefana na Dunaju, je predsednik Miklas imel v cerkvi — redek slučaj, da laik govori v cerkvi — govor, v katerem je rekel: »Biti vojak Kristusov mora biti želja vsakega kristjana. Vsak se mora truditi, da to pokaže v življenju ter da tako uredi svojo vest v vprašanih javnega in zasebnega življenja. Vsakdo je to obljubil pri krstu na usta svojega botra, pozneje pa pri prvem sv. obhajilu in pri sv. birmi. Da sem pravi vojak Kristusov, sem se tudi jaz trudil v celem svojem življenju, dela polnem življenju. To izpovem odkrito in z veseljem, čeprav sem si svest svoje nepopolnosti, greha in človeških slabosti, ki naj mi jih Bog kot milostljiv sodnik odpusti. Danes pa stojim pred oltarjem ne kot zasebnik. Tudi na svojem visokem mestu, ki me je nanj postavila božja previdnost, kot predsednik države iz polnega srca želim izvajati v življenju ta načela: živeti v skladu z obljubami moje mladosti. Ne samo kot zasebnik, marveč kot zvezni predsednik avstrijske republike sem pred odličnimi predstavniki cerkve in države ponovil izpoved katoliške vere. Popolnoma v istem smislu zvestega sledi-

nja Kristusu Kralju razumevam odlikovanje, ki mi je bilo danes podeljeno. Vem, da mi v tem sledi ves narod, ki je v duhu danes skupno z menoj ponovil slovesno obljubo in izpoved vere, katero sem izrekel tukaj pred oltarjem.«

Zaupam v duhovne sile, ki jih je krščanstvo nakopičilo.

Pred nekoliko dnevi je bilo v ameriških časnikih čitati, da je predsednik Roosevelt v družbi dveh ministrov obiskal katoliško konferenco, prirejeno v New-Jorku povodom 100letnice Vincencijevih konferenc, ki se je udeležilo 40 škofov — med njimi 3 kardinali — in 3000 zastopnikov iz vseh škofij. To ogromno konferenco ameriškega katolicizma je zaključil sam predsednik Roosevelt — po veri, kakor znano, protestant — z govorom, ki je vzbudil v javnosti veliko pozornost. Najprej je pohvalil delovanje katoliške cerkve, ki so ji ravno pred 100 leti francoski revolucionarji vrgli v obraz psovko: »Cerkev, pokaži, kaj si naredila!« Cerkev je to izzivanje sprejela in z vso odločnostjo pokazala, da krščanstvo ni mrtvo, da krščanska vera še živi, ter da je življenje in delovanje katoličanov v skladu z nauki njihove svete cerkve. Govorec o svojem obnovitvenem načrtu, ki zahteva nesebičnih, požrtvovalnih, svojega bližnjega ljubečih izvršilcev, je poudaril to-le:

»V tem velikem in težavnem boju za obnovo naše domovine sem hvalabogu

IZJAVA.

Podpisani škof Alojz, viš. vet. svetnik v Ljutomeru, prekličem očitek, da je kandidatno listo pri zadnjih občinskih volitvah, katere nosilec je bil g. Rajh Jakob, posestnik v Ljutomeru, voliti protidržavno, kot neosnovan ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tozadevne tožbe. 1116

Škof Alojz, viš. vet. svetnik v Ljutomeru.

prišel do zaključka, da naše ljudstvo čimdalje bolj spoznava, da so duhovne vrednote mnogo več vredne kakor materijalne vrednote. V tem leži vsa tajna našega uspeha ali neuspeha. Nekateri narodi drugod so hoteli z dekreti in zakoni prepovedati človeštvo, kar je njegova prva pravica, da namreč veruje v Boga in živi po zapovedi svoje vere. Prej ali pozneje so ti narodi spoznali, da se s tem zaman zaganjajo v bitno, osnovno in neumrljivo pravico človeškega rodu, v pravico, ki jo je še vsako stoletje naše zgodovine dokazalo, da je za napredek človeštva neobhodno potrebna. Jaz nisem niti trenutka pomišljeval, da bomo prišli iz te mračne doline na svetlo. Bil sem prepričan, da bomo zmagali, da bomo uspeli. Zakaj? Zato, ker verujem ne samo v pravičnost naših državnih ustanov, ampak ker trdno verujem in zaupam v Boga, ki nas bo vodil in nas bo podpiral. Ker tudi trdno zaupam v duhovne sile, ki jih je krščanstvo nakopičilo in ki jih stavlja na razpolago za našo obnovo. Zato, ker gori v meni vera v stalno nadnaravno božjo pomoč!

Število samomorov. Človek ni sam svoj stvarnik, torej tudi sebe uničiti ne sme. Iz božjih rok je prejel dušo, ki jo mora zopet izročiti Bogu, kadar je to volja Boga-stvarnika in sodnika. To je stališče zdravega razuma, ki je popolnoma skladno z naukom katoliške cerkve. Kakor uči katekizem, samomorilec greši zoper Boga, ki je gospodar življenja in smrti; zoper svojo dušo, ki jo pahne v pogubo; zoper druge ljudi, ki jim napravi žalost in škodo. V vsakem posameznem slučaju samomora preceniti krivdo, je težko in nemogoče človeku. Je samo eden, ki ve in sodi, to je Bog. Zatemnenje razuma je okolnost, ki zmanjša in olajša odgovornost ter omili ali celo ukinje krivdo. Res pa

je tudi, da bi življenje po krščanskih načelih in s pomočjo božje milosti, ki jo katoliška cerkev deli s svojimi sakramenti, jako zmanjšalo število samomorov. Če nastopijo težke življenjske prilike, mnogoteri kar obupa in si konča življenje. Ni tiste srčnosti, ki je krščanska krepost, ki jo Bog s svojo milostjo podeli vsakomur, kdor to hoče ter je na to pripraven. Ako kdo ne doseže tega, kar je predmet njegovih želja in kar si je utepel v glavo kot smoter življenja (n. pr. zaljubljenec, zaljubljenka), si dostikrat požene proglo v glavo, skoči v vodo ali si s strupom konča življenje. Manjka mu onega samopremagovanja, ki je potrebno vsakomur, kdor smatra življenje za resno in hoče biti kos življenjskim nalogam. Ni treba, da bi nadalje naštevati slučaje. Poudariti pa je treba, da je veliko in rastoče število samomorov slabo spričevanje za sedanje človeštvo. In to šte-

NEVARNA LETA

pričnejo pri človeku v začetku 40 let. Pritisk v glavi, nervoznost, omotica, težko dihanje, občutki tesnobe v srcu, splošna utrujenost, delanezmožnost, pomanjkanje spanja itd. so prvi znaki, ki se jih nikdar ne more vzeti dovolj resne. Pravočasno in uspešno odstranite vse te nadloge z rednim uživanjem zdravilnega Planinka-čaja Bahovec, ki očisti in razredči kri, tako da ista znova pravilno cirkulira po zopet prožnih žilah. Planinka-čaj razkroja in odstranjuje vse strupene

in zdravju škodljive snovi, ki se vsled lenega preosnavljanja organizma kopičijo v telesu. Telo se zopet osposobi k novemu obnavljanju, k sprejemanju redilnih snovi, to je k novi mladostni energiji. Pričnite še danes in nabavite si v najbližji lekarni pristi PLANINKA-ČAJ BAHOVEC v plombiranih zavitkih po Din 20.— in z napisom proizvajalca:

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana.

Reg. br. 12590-20/VII. 1932.

vilo je v resnici veliko. Socialno-politični odsek Zveze narodov je objavil statistiko samomorov v treh desetletjih sedanjega stoletja. Po tej objavi znaša število samomorov od 1. januarja 1901 do 31. decembra 1931 deset milijonov. To ogromno število je vprav tako veliko, kakor število žrtev svetovne vojne.

Protestantovski misijoni. Protestantje, bodisi evropski bodisi ameriški, zlasti poslednji, se mnogo trudijo, da bi poživili svoje misijonstvo. Ni toliko merodajen samoverski nagib, kakor ozir na katolicizem, kateremu bi radi delali konkurenco. Svojim misijonom dajejo protestantje prav velika gmotna sredstva na razpolago. Ako bi katoličani mogli razpolagati s tolikimi sredstvi, bi se katoliško misijonstvo še bolj razmahnilo kot sedaj, ko se mora boriti s pomanjkanjem gmotnih sredstev. Kljub temu, da so protestantovski misijoni v gmotnem oziru dobro preskrbljeni, ne uspevajo tako, kakor je želja vodilnih protestantovskih krogov. Ne samo da ni uspeha, v nekaterih pokrajinah se kaže dnevno rastoče nazadovanje. Tako se godi protestantovskim misijonom v Indiji. V okrožjih Lyalpur in Tangia, ki spadata k škofiji Lahore, so morali protestantje zapreti 12 misijonskih ljudskih šol radi pomanjkanja učencev. Vzporedno s propadom protestantovskega misijonstva se dviga katoliško, ki ga tamkaj vodijo belgijski kapucini. Ti vrli katoliški misijonarji so sprejeli v katoliško cerkev že celo vrsto protestantov. Tudi protestantovski pastori, onosno njihovi otroci, prestopajo v katoliško cerkev. Leta 1932 so se pokatoličili 4 sinovi in hčere protestantovskih pastorej, leta 1933 pa 5. V teh krajih trpijo katoliški misijoni na nedostatku, da pripadajo njihovi katehisti in laični apostoli izključno najnižji indijski kasti (parias) ter da so za delovanje med inteligenco premalo izobraženi.

Sveti mandarin ali iz budizma v katolicizem. Tako so na Kitajskem imenovali gospoda Ju-nai-jena. Pred nekaj leti je bil v vojaški misiji na Francoskem. Potem se je vrnil na Kitajsko, kjer je dosegel visoke časti in službe. Vse to je izvrševal tako, da so ga splošno nazivali »sveti mandarin«. Pripadal je budistični veri, za katero je bil tako vnet, da so ga imenovali kras in podpora budizma, kakor so ga tudi častno nazivali »steber domovine«. Star je bil že 30 let, pa še neoženjen, kar je za te kraje redkost. Prigovarjali so mu, naj se oženi, ter mu ponujali lepe in bogate neveste. Pa ni hotel. V njegovi duši se je vršil čuden proces. Razmere v kitajski domovini so ga ne samo raz-

očarale, marveč globoko užalostile. Nekaj časa ga je spremljala in mučila misel, da bi izvršil samomor, kakor storijo sedaj mnogi kitajski rodoljubi. Pa se je premislil. Odločil se je postati budistični menih ter zapustiti svet in ljudi. Prej pa je sklenil iti na potovanje, da prouči razmere budistične religije po Kitajskem, Japonskem in v Indiji, kjer je domovina te religije. Hotel je spisati zgodovino budizma. Strogo zapupno se je posvetoval s svojim prijateljem iz mladih let, polkovnikom Vincencem Čang-Ven-om, ki sedaj zastopa Kitajsko pri Zvezi narodov. Polkovnik Čang-Ven je svojo vojaško izobrazbo dobil v francoski vojaški akademiji

Saint Cyr pri Parizu ter je postal na Francoskem katoličan. Čang je svojemu prijatelju nasvetoval, naj najprej skrbno preuči katolicizem, preden postane apostol budizma. Ju-nai-jen je nasvet svojega prijatelja izvršil. Vestno je preučeval katolicizem, in posledica je bila, da ni postal budistični menih, marveč je potrkal na vrata katol. samostana »Malih bratov sv. Ivana«. Tam se je pripravil na krst in se sedaj pripravlja na to, da postane katoliški redovnik. Takšna je po opisu vatičanskega lista »Osservatore Romano« življenjska pot »svetega mandarina«.

V Domu duhovnih vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem se prično tridnevne oddeljene duhovne vaje za žene v soboto dne 18. novembra, ob 6. uri zvečer. Ravno tako za žene v soboto dne 16. decembra, ob 6. uri zvečer. Za dekleta bodo zaprte duhovne vaje v Domu od sobote dne 2. decembra, ob 6. uri zvečer dalje. (Duhovne vaje trajajo vselej ob 6. uri zvečer prvega dne, nato polni drugi, tretji in četrti dan, ter se zaključijo petega dne zgodaj zjutraj. V oznanilu se bo vselej imenoval le prvi, začetni dan s pričetkom ob 6. uri zvečer.) Pridite v obilnem številu, da se odpočijete v samoti in se ohrabrite za nadaljno življenjsko pot!

»Kmetijski list« z dne 31. oktobra piše o volitvah v delavsko zbornico to-le: »Kaj naj reče državna oblast na več ali manj prikriti »javne« nastope z zakonom razpuščenih strank? Nastop teh strank, oziroma njenih delov, ni koristen niti za delavstvo, ni pa tudi v skladu s splošno državno politiko, ki nikakor ne sme kratiti delavcem njihovih pravic, na drugi strani pa zopet ne more dopustiti, da vodijo razni »voditelji« delavstvo po starih političnih potih, čeprav pod firmo »strokovnih organizacij«. Vsekakor bo treba najti pot, da se stari politiki tudi v delavskih zastopih napravi konec. Delavske zbornice imajo nalogo skrbeti za materialni in kulturni napredek delavstva, ne pa za — »svetovne nazore«. S starimi političnimi ostanki je treba povsod enkrat za vselej korenito pomesti in z novo državno politiko bo treba spraviti čimprej v sklad tudi vso ostalo zakonodajo.«

Domačija pogorela. Posesniku Jožefu Miheliču na Grajenšaku pri Vurbergu je pogorela v odsotnosti domačih domačija. Rešili so le živino ter pohištvo.

Uboj tasta pred sodiščem. Dne 4. novembra je obravnavalo mariborsko sodišče naslednji slučaj: Letos dne 15. avgusta je ubil Štefan Lubej, 28letni kovaški pomočnik ter posestnik svojega tasta Simona Pleteršeka na Vrhlogi pri Slov. Bistrici. Omenjenega dne je napadel stari Pleteršek svojega zeta, ker je ta pretepel nezakonskega sina

svoje žene. Lubej je stekel po samokres in je oddal proti tastu tri strele, a ga je zgrešil. Ker ni šlo s kroglo, je ubil zet tasta s kolom in je bil obsojen na 8 let robije. Ubijalec se je izgovarjal s silobranom.

Za pomoč — noži! Na povratku proti domu je naletel ljutomerski vrvar Prinčič s svojim tovarišem na brezposelnega vrtnarskega pomočnika, ki je ležal na tleh. Spravila sta ga na dvorišče njegovega doma. Nekoliko pozneje je šel Prinčič pogledat, da bi zavlekel onemoglega v hišo, ker je že zunaj hladno. Pri lesi pa je prejšnji tuje pomoči potrební planil nanj iz zasede z nožem. Prizadajal mu je par ran na glavi ter mu razrezal klobuk in novo obleko. Ranjenca so spravili v bolnico v Ormož. Napadalec se izgovarja s pijanostjo in da je mislil ob prihodu Prinčiča na dvorišče, da se ga hoče lotiti dejansko kak pretepač.

Napad iz zasede. V noči je bil napaden iz zasede 21letni Franc Kolarič iz Jirševece pri Ptuj. Neznanec je oddal nanj strel iz puške in ga tako ranil, da se zdravi v ptujski bolnici.

Financarjeva puška ni šala! Koncem oktobra sta se podala Prekmurca: posestnik Lorbek in njegov tovariš iz Dedoncev z nahrbtnikoma iz Jugoslavije v Avstrijo, kamor sta nameravala vtihotapiti žganje. Pri prekoračenju meje ju je izsledil avstrijski stražnik, ki je oddal štiri strele v zrak. Presenečena sta odvrгла nahrbtnika in pribežala v gozdič na avstrijski strani, odkoder sta grozila stražniku s strelji. Izzvani omejni stražar je začel zopet streljati in je smrtno pogodil Lorbeka.

Surovost. Začetkom minulega tedna v noči je bil izvršen od neznanec divjaški napad v Ločkem vrhu pri Sv. Urbanu pri Ptuj na zakonca Franca in Elizabeto Kranjc. Nekdo je razbil šipe na oknu, nakar je šel pogledat hišni

Hočeš srečko brezplačne loterije?

Tedaj si naroči »Naš dom«!

gospodar, katerega so pobili napadalci z motiko do nezvesti. Za možem so se lotili neznanci žene, kateri so celo zlo-mili roko.

Dva vloma ter tatvina obleke in pe-rila. Na Bregu pri Ptujju so odnesli uz-moviči posestniki Mariji Rop obleke in posteljnino za 1000 Din. S ponarejenimi ključi so prišli neznanci v stanovanje posestnika Ignacija Bezjaka v Vurber-gu. Odnegli so mu obleke ter perila za 2000 Din.

Hudo in nevarno se je opekla na očeh in po obrazu pri gašenju apna Ana Drevenšek, žena posestnika pri Št. Vidu pri Ptujju.

Pijanost — vzrok smrti. Posestnik Vrečič iz Zankovec v Prekmurju se je vozil okrog po opravkih in se je vračal zvečer vinjen proti domu. Padel je z voza, si prebil lobanjo in izdahnul. Zapušča ženo ter osem nepreskrbljenih otrok.

Nad vse žalosten dogodek ter zločin se je odigral na Hotizi pri Dolnji Len-davi. Brata Štefan in Avguštin Kirec sta ubila z ročico svojega očeta in sta se nato sama javila orožnikom.

Ogenj v predilnici. Zadnjega oktobra zjutraj je nastal ogenj v predilnici fir-me Bergmann in drug v Sp. Lanovžu pri Celju. Delavci so ogenj pogasili, si-cer bi bila šla tovarna. Ogenj je nastal, ker je švignila iskra iz motorja ter je padla na transmissijsko kolo stroja za kosmatanje blaga. Fino zrahljana tka-nina na stroju se je užgala in je bil ta-koj ves stroj v plamenih. Zgorelo je ne-kaj flanela ter barhenta in gonilni jer-men na stroju. Škoda znaša 9300 Din.

Z nožem v trebuh. V celjsko bolnico so spravili težko ranjenega 22letnega krojaškega pomočnika Ludvika Juga z Brega pri Polzeli. Dne 29. oktobra zve-čer ga je napadel v Groblji pri Št. Pav-lu neznanec na cesti ter ga je zabodel v trebuh in v levo ramo.

Nevaren tišč v rokah pravice. Celjski policiji je padel v roke večkrat pred-kaznovani tat 33letni zidar in krojač Rudolf Kržol iz Starega trga pri Treb-njem. Aretirali so ga v stanovanju nje-gove matere na Lavi pri Celju. Živel je baje že pet mesecev v Celju in se je izdajal za nekega Franca Albino. Pri sebi je imel tudi delavsko knjižico na to ime, ki jo je očitvidno nekje ukradel. Kržol je lani odsedel pet let ječe zaradi tatvin, sedaj pa mora odsedeti še 2½ leti ječe zaradi kraje. Razven tega ga zasledujejo zaradi šestih tatvin. Kržola bodo izročili okrožnemu sodišču v No-vem mestu.

Zginil z denarjem. Trgovec Tomin-šek iz Liboj pri Celju je poslal svojega hlapca z vozom v mesto. Dal mu je za razen nakup 3435 Din. Hlapec je pustil konja ter voz v Petrovčah, vstopil v vlak in popihal z denarjem neznanu kam.

Trojica obsojena radi gnusnega umo-ra. Obširno smo poročali o umoru Amalije Mali, ki se je zgodil letos dne 26. aprila ob 3. uri zjutraj v Št. Vidu pri Stični. Na prigovarjanje in s sode-lovanjem moža rajne Andreja je za-klal Amalijo v spalnici v podstrešni sobici Andrejev brat Anton. Sodna ko-misija je ugotovila, da je napadalec

Prav oprano - ostane dolgo kakor novo

Rajši kakor da perilo krtačite in mence, ga kuhajte 15 minut. Na milijone kisikovih mehurčkov, ki se jih razvije v raztopini Schichtovega Radiona, požene mil-no peno skozi tkanino, ne da bi ji kaj škodovalo. Tako operete pe-rilo hitro, lepo in prizanesljivo, če redno uporabljate Schichtov Radion.

prerezal žrtvi dvakrat z nožem vrat, na levi strani glavno žilo in ji je priza-djal še 18 lažjih zabodljajev. Že dne 28. aprila je bil aretiran Anton, ki je pri-znal zločin. Aretirani Andrej je izpove-dal še le v preiskovalnem zaporu v No-vem mestu, da sta se z bratom Tone-tom dogovorila glede krvavega de-ja-nja. Oba brata sta valila v preiskavi in pri obravnavi del krivde na Andrejevo ljubico, šiviljo Marijo Golmajer, ki je dala Antonu pred odhodom na umor 200 Din za vlak, Andrejev samokres, nekaj slivovke ter masko za obraz. Ma-rija Golmajer je bila aretirana na do-mu na Golniku in je v preiskavi in na glavni razpravi v Novem mestu trdo-vratno tajila krivdo. Dne 31. oktobra je razglasil novomeški sodni senat trem obtožencem sodbo, po kateri je bil ob-sojen Andrej Mali na smrt na vešalih, Anton Mali na 20 let in Marija Golma-jer na 8 let robije. Golmajerjeva je bila obsojena radi tega, ker je pomagala pri zločinu s tem, da je dala morilcu An-tonu samokres in 200 Din za na pot. Vsi trije obsojenci so dolžni povrniti očetu umorjene Antonu Anžlovarju v Št. Vidu pri Stični pogrebne stroške in vsak stroške za sodno postopanje.

Požar. Dne 1. novembra na večer je pričelo goreti na Hujah pri Kranju go-spodarsko poslopje posestnika Janeza Grašiča, p. d. Božiča. Do tal je pogorelo

poslopje, svinjak, šupa, seno ter slama. Da se ogenj ni razširil, gre zasluga ga-silcem. Ogenj je po nesreči zanetil do-mači sin, ki ni prav telesno razvit. Ko se je spravljal zvečer spat na skednju, je prižgal svečo, da bi si zrahljal leži-šče. Gorečo svečo je preveč približal slami, ki se je vnela in je bilo mahoma vse v plamenih. Nesrečnež si je v zad-njem trenutku in z največjo težavo re-šil življenje.

Tatvina v župnišču. Zjutraj, ko je g. župnik maševal, se je pritepel neznan postopač v župnišče na Javorju nad Poljanami na Kranjskem. Izmaknil je župniku 640 Din gotovine, daljnogled in en plašč.

Pogreša se. Z Malečnika št. 26 pri Št. Petru niže Maribora je zginila pred enim mesecem slaboumna Kelbič Marija, stara 44 let. Če bi bilo komu kaj znanega o izginuli, naj javi proti nagradi Simonu Kelbič, viničarju, Št. Peter pri Mariboru.

Gasilna društva, pozor! Izšla je knjiga »Gasilstvo in požarna bramba«, obsega vse zako-nite predpise s posebnim ozirom na Dravsko banovino. 230 strani debela knjiga stane sa-mo 24 Din in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Nova zaloga nabožnih predmetov je dospela, posebno križev, kipov, slik in podobit itd. Naročujte pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru!

Ima pri vas že vsaka hiša Sv. pis-mo? Ceneje kot po 6 Din, polplato ve-zan 8 Din in celoplatno vezan 15 Din pa res ni mogoče zahtevati! Organizirajte naročilo! Priporoča se Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Velike lesene jaslice za cerkev zelo ugodno na prodaj v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za grgranje pri bolečinah v vratu, za bolečine pomirjujoča masiranja in obkladke vzemite staro ni preizkušeno domače sredstvo in kozmetikum — Fellerjev blagodišeči Elsafluid. Hvaležni bodete. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 341, Savska banovina.

Sadna drevesa v veliki izbiri in po najugodnejših cenah se dobijo pri banovinski trsnici in drevesnici v Kapeli, pošta Slatina Radenci. Zahtevajte ponudbo! 1105

Prediyo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg. 1006

Stoletnica smrti kralja dinamita.

Dne 21. oktobra je minulo 100 let, odkar je umrl iznajditelj dinamita in ustanovitelj Noblove nagrade — Alfred Nobel. Nobel, eden največjih iznajditeljev vseh časov, je naklonil svetu darilo, katerega lahko smatramo istočasno kot blagoslov ter prokletstvo. Dinamit je brezdvomno človeku mnogo koristil. Tehnika je z iznajdbo tega razstrelilnega sredstva znatno napredovala. Vendar pa dinamita človeštvo ne uporablja samo za pozidavo splošnega napredka, ampak za — razdejanja. Za gorje Noblove iznajdbe ni odgovoren iznajditelj. Nobel je seve znal v naprej, kako je podaril človeštvu z dinamitom dvorezen meč. Do zadnjega zdihljaja so ga oplazovali dvomi, ali je ravnal pravilno, ko je predal svojo iznajdbo splošnosti, ki jo bo uporabljala za napredek ali v zlo! Starega samotarja je

pogostokrat radi iznajdbe dinamita mučila vest in temu dejstvu je pripisovati tudi njegovo ustanovo, ki služi in bo služila napredku ter miru.

Žaloigra iznajditelja ne tiči v tem, da ni pripeljala iznajdba dinamita do časti ter bogastva njega, pač pa druge; ampak je pri Alfredu Noblu povsem drugega značaja. Nobel je bil pomilovanja vreden zaradi neprestanega dvoma: Ali bo obrnil človek dinamit kot orožje v svoje dobro ali slabo? V svojih neprestanih dvomih se je skušal Nobel tolažiti z dejstvom, da bo strahovitost njegove iznajdbe zmanjšala število vojn. Svetovni mir je skušal pospešiti z ustanovitvijo in vsakoletno podelitvijo celemu svetu znane Noblove nagrade, koje cilj je — mir!

Noblova oporoka je kulturni dokaz prve vrste, je med zapuščinami nepolitičnega značaja najvažnejša in najbolj izvirna ali originalna. Noblova nagrada je najvišje odlikovanje, katerega

lahko postane deležen iznadtelj ali vodja človeštva.

Nobel je razdelil velike denarne svote med svoje sorodnike. V njegovem lastnoročno napisanem testamentu pa tudi čitamo besede: »Ostanek mojega premoženja se naj uporabi na sledeči način: Vršilec moje zadnje volje naj naloži kapital v sigurne vrednostne papirje in ustvari fond, kojega obresti se naj porazdelijo vsako leto. Nagrade naj prejmejo dela, ki so se izkazala tekom zadnjega leta kot človeštvu najbolj koristna. Letne obresti se naj razdelijo na pet delov: en del je podeliti najvažnejši iznajdbi na polju fizike; drugi del najimenitnejši kemični iznajdbi; tretji del najvažnejši zdravniški novosti; četrti del najboljšemu književnemu proizvodu in peti del onemu delu, ki je tekom enega leta najbolj služilo pobratimiji narodov in zmanjšanju obstoječega števila armad.«

Predsednik čehoslovaške republike nad 80letni Massaryk jezdi k paradi čet.

V srednjeazijski državi Siam so bili v zadnjem času veliki nemiri. Na sliki vidimo v slamski prestolici Bandkog oklopni avto, ko brzi po ulicah.

DRUŠTVENE VESTI

Zakaj katoliški časopis?

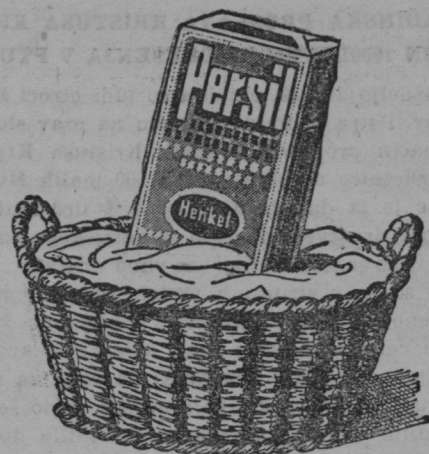
Katoličani se ne zavedajo dovolj svoje dolžnosti napram katoliškemu časopisu. Kje je razlog za to? Kaj je spričo tega treba storiti? O tem je prav lepo govoril na letošnjem zborovanju francoskega Društva za dober tisk glavni urednik velikega francoskega dnevnika »La Croix (Križ)«, abbé (duhovnik) Merklen. Rekel je med drugim:

»Naši naročniki zelo ljubijo svoj katoliški dnevnik in z veseljem zasledujejo njegov napredek. Kako si naj torej razlagamo, da je njihova propaganda tako mehka. Kadar ljubimo, se ne zadovoljujemo samo z občudovanjem, kadar ljubimo, potem svojo ljubezen raznašamo, potem delamo propagando. Nikoli ne bomo zadosti podčrtavali, da je propaganda za dober tisk najlepša

oblika modernega apostolata. Vprašajmo se, zakaj se katoličani tako malo zmenijo za prospeh katoliškega tiska. Odgovor je lahek. Oni namreč ne razumejo niti, kaj zahteva od njih vera, niti kaj je to: katoliški tisk. Oni mislijo namreč, da je vera samo božja služba, včasih še vedo, da je vključene tudi nekaj morale. Ti hodi k božji službi, sprejemaj zakramente, ne ubijaj, ne kradi, ne lagaj, ne bodi krivičen. Zakaj bi torej morali brati katoliški tisk, ko pa vera ni več kot samo bogoslužje in morala?! Ti katoličani zunanosti pozabijo, da je vera mnogo več, da je vera vse človeško življenje, da je vera trajno sodelovanje z Bogom, z njegovo cerkvijo, povsod in vsak dan in pri vsakem delu. Katoliški časopis nima nalogo, da »poučuje in zabava«. Katoliški list v prvi vrsti vzgaja in vodi. Nekateri mislijo, da mora časopis samo zabavati in se zgražajo nad tem, da bi se vera, ki je nekaj resnega, vezala s časopisom, ki samo zabava. Ti katoličani se motijo. Čitanje časopisa sploh

ni samo zabava in preganjanje dolgega časa. Časopis je mnogo več, on daje ideje, vriva smernice, polagoma, na tihem, nevidno. Če je časopis slab, njegovo čitanje zastruplja, če je pa dober, bravca čisti in oplemenjuje, včasih ne da bi se sam tega zavedal. Katoliški časopis daje pouk, tudi zabava, toda glavna naloga mu je vplivati na duhovno rast bravca. On brani vero, podira protiverske nauke, raziskuje z lučjo vere in nadnaravnih ciljev vsa dnevna vprašanja in bravcu utira pravilno pot skozi vrvež dnevnih vprašanj. Katoliški časopis nauči bravca katoliško misliti, katoliško čutiti, katoliško živeti, in postaja tako koristen za zdravo življenje v državnem občestvu. Ker so naši bravci mnogokrat o teh resnicah premišljevali, so na svoj katoliški dnevnik ponosni in mi smo na nje ponosni. A kdor ljubi, ne občuduje samo, ampak to ljubezen apostolsko raznaša.»

Besede, ki smo jih navedli, veljajo ne samo za francoske razmere, ampak tudi za naše. Zavedajmo se svojih dol-

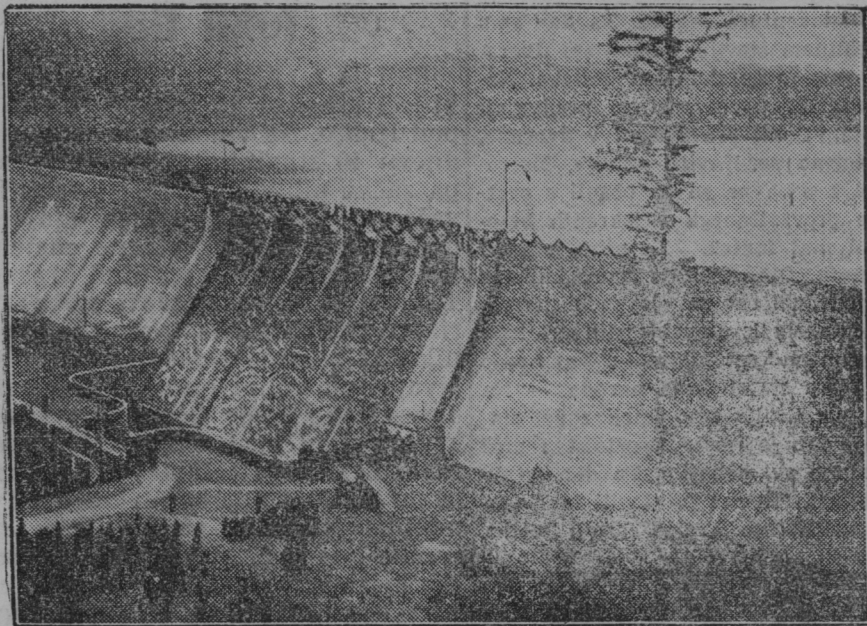

Belo kot sneg in svežeduhteče naj bo vaše perilo. To lahko dosežete brez vsakega truda in muke, če uporabljate Persil. To odlično sredstvo za pranje se dobiva v vseh trgovinah.

Persil

žnosti do katoliškega časopisja! Leto se nagiba h koncu, treba bo obnoviti naročnino za liste in časnike. Obnovi naročnino vsak! Ne samo to, agitiraj za katoliški časopis! Pridobi mu novih naročnikov. Mladina, na delo! To delo je najlepša oblika prepotrebne modernega apostolskega dela.

S tiskom sejmo besedo božjo! Kakor pridigujemo vsako nedeljo, tako naj tudi tisk prinaša vsako nedeljo besedo božjo v vaše kraje! Naročutje »Nedeljo«! Napravite ji prostor v cerkvi s puščico, kjer jo položite, vsak jo lahko vzame, pa naj daruje za njo, koli' or more, vsaj 10 komadov je bo na tak način gotovo šlo! — Uprava »Nedelje«, Maribor.

Največji jez na Poljskem je bil dograjen v Vapienici v Zgornji Šleziji.

Potovalni nagon pri žuželkah.

Celi oblaki žuželk se spuste večkrat v značilne višine in nastopijo smrtna potovanja preko pokrajin in morij, odkoder se ne vrnejo nikdar več. Pred 80 leti je obiskal mesto Wismar oblak, katerega so tvorili metulji belini in so pokrili in preplavili celo mesto.

Pred vsem je Afrika prvi del sveta, kjer se izležejo vse mogoče vrste metuljev v milijardnih krdelih. Opažovali so polet metuljev, ki je neprenehoma trajal 72 ur. Metulji so leteli s hitrostjo 12 km na uro in oblak je bil dolg nad 1 tisoč km. Čudno pri metuljem poletu je dejstvo,

Pavel Keller:

14. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Boltežar je godrnjal.

»Torej, če ne bo odnehal pri dvojčkih, se bo nekaj zgodilo, tedaj se spozabim. Noroglav babjek je. Ali ni žalostno — ni dolgo tega, kar ene strupene gobe ni več, Bianke, pa požene nova, še vse bolj strupena.«

»Da, tako se dogaja v gozdu. Lahko pa ste čisto mirni, gospod Boltežar; saj vendar veste, kako pridni in trdni sta deklici pri »Grozdu«.

»Obe ne! Le ena! Ena pa se je hodila sanjati!« —

»Ptički vsi so že prišli,

ptički vsi, ptički vsi.

Kos in drozg ter ščinkavec,

škorček, z njim pa jata vsa.

Voščimo veselo leto,

samo srečo in obilje.«

Vriskajoči otroški glasovi so silili k nama v sobo.

»Gospodična Grubelnik s svojim razredom,« je rekel Boltežar. »V prosti naravi poučuje prirodopis. Vprašala me je najprej, ker sem pač šolski nadzornik, če sme v urah, ko poučuje prirodopis, iti s svojimi otroki v gozd in na travnik. V gozd že, sem ji rekel, na travnik pa ne; kajti tam bi napravili preveč škode in tako bi se pedagogika in narodno gospodarstvo ne zlagala. In sedaj gre z njimi v naravo. Ali ne pojó lepo ti otroci? Vedno sem zelo cenil lepo petje v svoji šoli. Ali bi šla malo iz hiše in poslušala?«

»Petje?«

»Ne, petje slišiva tudi od tukaj. Poslušala bova, ko bo učila otroke! Kar naprej samo petje ne sme z njimi med prirodopisno uro; to bi ne bilo vzgojno. Le na poti iz šole in nazaj prepevajo. V naravi pa se vrši pouk, vsako stvar jim pokaže na kraju, kjer je, obrazloži jim pogoje rasti in življenja vseh stvari, pové, v kakšnih odnosajih so stvari med seboj, vse — veste — prikroji takole na biologično stran. To je mo-

MLADINSKA PROSLAVA KRISTUSA KRALJA IN 1900LETNICE ODREŠENJA V PTUJU.

V nedeljo dne 29. oktobra so tudi otroci župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj na prav slovesen način proslavili praznik Kristusa Kralja in 1900letnico odrešenja. Nad 500 malih živčavov se je ta dan že dosti pred 8. uro zjutraj zbralo v društveni dvorani minoritskega samo stana in so se pripravljali za vohod v cerkev. Ob 8. uri so se v strumnih vrstah podali v lepo okrašeno in vso električno razsvetljeno župnijsko cerkev; najprej mali križarji v svojih paradnih oblekah s praporčki na čelu, za njimi drugi dečki, vsak z belo cvetko. Nato se je za svojim belim praporčkom razvrstila dolga vrsta belooblečenih deklic v venčki, nato pa druge deklice. Obširna cerkev je bila natlačeno polna, razen otrok tudi dobrih staršev ter drugih ljudi, ki so prišli, da se veselijo s svojimi malčki in da z njimi proslavljajo ta lepi praznik. Med sv. mašo je prav ubrano prepeval mladinski zbor, ki se je ta dan prav posebno postavil, ljudje so kar strmeli nad lepim mladinskim petjem. Pred sv. obhajilom je ka-tehet g. p. Konstantin imel kratek govor za mladino »Kristus Kralj in Odrešenje naš«. Po govoru je bilo skupno sv. obhajilo. Prelep prizor je bil, ko se je nad 400 nedolžnih otroških src pri Gospodovi mizi zahvaljevalo božjemu Učeniku za delo odrešenja. Po sv. maši je pred Najsvetejšim mogočno iz otroških grl donela posvetitev presv. Srce Jezusovemu, naka so zapeli: »Kristus mora kraljevati« in pri »Zahvalni pesmi« se je cela cerkev pridružila otroškim glasovom ter skupno z njimi hvalila »Vsemogočnega. Za sklep pa so zapeli še mogočno »Povsod Boga«.

Slovesnosti v cerkvi je sledila proslava v društveni dvorani. Pridne otroške roke so dvorano zelo okusno okrasile, ves oder, kjer je bil kip Srca Jez., je bil odet v zelenje in cvetje. Pri proslavi so nastopile male deklice z lepimi in zbranimi deklamacijami. Posebno lepo so deklamirale starejše deklice: Voda, Letonja, Korošec in Simonič. Med deklamacijami je prepeval mladinski zbor deklic, govor je imel g. p. Konstantin »Kristus naj bo kralj otroških src«. Deklice so vprizorile spevoigro »Venčarica«, mala venčarica, naša Mica Vrablova, je izborna igrala svojo vlogo.

Veselih src, radostnih lic so se naši malčki poleg svojih staršev vračali domov, zavedajoč se, da so lepo proslavili dan svojega največjega Prijatelja.

Negova. Praznik Kristusa Kralja smo tako-le praznovali: v jutro smo šli k prvi sv. maši in opravili skupno sv. obhajilo fantje in dekleta kat. prosvetnega društva. Potem smo se pa pripravljali za igro: »Mlinar in njegova hči«, ki smo jo vprizorili popoldan. Na sporedu je bil govor, ki ga je govoril g. Mirko Geratič iz Maribora, potem petje in tamburanje. Kljub slabemu vremenu se je udeležilo te proslave Kristusa Kralja precejšnje število ljudi. Ker pa se jih je mnogo dežja ustrašilo in želijo to igro videti, jo bomo na njihovo željo in našo dobro voljo ponavljali v nedeljo dne 12. novembra. Prijatelji mladine, domačini in sosede vabljeni!

Negova. Prosvetno društvo v Negovi ponovi v nedeljo dne 12. t. m., ob treh popoldne, v grajskih prostorih zelo lepo žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Prijatelji katoliške prosvete vabljeni!

Gornjigrad. Pred nedavnim smo obhajali jubilej prevzvišenega biseromašnika nadškofa g. dr. Antona Bonaventura Jegliča. Ta dan smo se zbrali v obilnem številu v škofijski dvorani, napolnili smo jo do zadnjega kotička. Nastopilo je tudi 150 pevcev, ki so predvajali koncert. Ko je vstopil prevzvišeni v dvorano, smo ga mi burno pozdravili: »Živijo, biseromašnik!« Dol z o'ra pa so ga obsuli s cvetjem. Nato je prevzvišenega v iskrenih besedah pozdravil mal fantek. Za njim je imel govor g. Jamnik. Obrazložil je nam, kaj vse je stori gospod jubilat za slovenski narod. Nato pa je zadonela iz stopetdesetih grl lepa slovenska pesem na čast jubilantu. Tako smo se poklonili očetu slovenskega naroda. — Na praznik Kristusa Kralja smo imeli zopet slovesen dan. Ta dan je imelo Apostolstvo mož in fantov skupno sv. obhajilo. Ta dan so še posebno v obilnem številu pristopili fantje in moške k mizi Kristusa Kralja. Tudi šolska

**Hočeš srečko brezplačne loterije?
Tedaj si naroči »Naš dom«!**

mladina je imela ta dan skupno sv. obhajilo. Moške in fantje, le tako naprej! Kateri še niste v Apostolstvu, pristopite, da bo večja armada apostolov. Naj še bo vihar kakoršen hoče, vere iz naših src nam ne more nikdar iztrgati!

Št. Vid pri Planini. Na Martinovo nedeljo, to je dne 12. t. m., ob treh popoldne bodo naši igralci vprizorili prav lepo in zanimivo igro »Žrtev spovedne molčečnosti«, ki je posneta po povesti znanega in priljubljenega pisatelja J. Spilmana, pred par leti pa je izhajala kot igra v »Našem domu«. Čisti dobiček je namenjen za nabavo novega prapora Marijine družbe. Na svidenje v obilnem številu!

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 9 Din.

Sežiganje mrličev na otoku Bali.

Bali je manjši otok Sunda skupine, ki leži vzhodno od velikega otoka Java pod Indijo. Na omenjenem otoku je po dnevu 40 stopinj C, po zahodu solnca pa začne pihljati hladnejši veter in na večer se grejejo ljudje ob ognju in v noči se zavijajo v volnene odeje. Bali je ovenčan z vsemi južnimi krasotami. Tamkaj je videti gozdove kokos-palm, riževa polja, zelene travnike in ognjenike, ki bluvajo žarečo lavo. Na otoku bivajo zadovoljni ljudje, ki ne poznajo danes tako hude borbe za vsakdanji kruh, saj ni med njimi niti enega be-rača. Zemlja je tolikanj rodovitna, da je prebivalstvu izraz »lakote« ali »pomanjkanja« nekaj povsem tujega. Presrečno ljudstvo, ki ne pozna gospodarske krize in ne strankarske politike!

Glavno je Baličcem vera. Vsa njihova dejanja so osredotočena v cilj: zadovoljiti bogove. Sosedno Javo je preplaval

derna metoda, kakor so jo učili znani preosnovatelji.

»Saj ste strašansko izvedeni v teh stvareh, gospod Boltežar!«

»Hm! Priznati moram, da mi je gospodična Grubelnikova včeraj malo predavala o tej reči; sicer pa, kot šolski nadzornik moram vedeti kaj reči. Ali bova torej šla in malo poslušala?«

»Jaz vendar ne; jaz ne smem!«

»Kako da ne? V svoji šoli vendar lahko vsakemu, komur hočem, dovolim, da posluša. Če lahko pustim, da gledate, kako seje moj hlapec ječmen, potemtakem tudi lahko pustim, da poslušate, kako moja učiteljica poučuje otroke pri rodopis. Ali pa se morebiti ne zanimate za to?«

»Zanimalo bi me zelo, toda motil bi pouk.«

»No, no, saj vendar ne boste brbrali vmes, ali drsali z nogami, ali pa metali papirnatih kroglic, kakor delajo to drugi razposajenci. Ne delajte praznih izgovorov in pojdite z menoj! Vtepel sem si v glavo. Če kdaj svoje nadzornišvo radi pomanjkanja časa ali radi pomanjkanja zanimanja do denarnega dobička (ta reč mi

namreč, če prištejem vse izdatke, prinese letno 48 dinarjev) — če torej slečem kdaj svoje pedagogične in nadzorniške hlače, boste lahko moj naslednik. Zaenkrat pa je kar veselo. In sedaj pojdiva! Če sva že skupno igrala uradnega predstojnika in komisijo radi umora in požiga, sva lahko skupno tudi šolska oblast.«

In res me je vzel s seboj.

Erika je moje zmedene besede, katere sem ji rekel v opravičilo, da neupravičeno posegam v njen posel, sprejela s prostodušno prisrčnostjo. Kaka razstava šolska ura pač ni, je rekla, toda škodo bom trpel jaz sam. Gospoda Boltežarja pa je sprejela s spoštovanjem, ki se spodobi predstojniku, in opazil sem, da je bila celo malo razburjena, ker bo morala učiti »pod nadzorstvom«.

Bilo pa je kar srčkano. Otroci so počasi in vladno hodili s svojo učiteljico, imenovali so posamezna drevesa v gozdu z imeni, ponavljali, kar so nedavno slišali o mačicah in brstju in so

da radi letijo proti vetru, frčijo preko morja, krenejo proti severu, odkoder se več ne vrnejo.

Kronika poroča tudi o drugih vrstah žuželk, ki so že nastopile v oblakih in plašile človeka. Maja 1. 1880 je letel preko Varšave roj kačjih pastirjev. Polet je trajal tri dni. Na tisoče žuželk se je zagnalo ob šipe hiš in pokrilo s svojimi telesimi mestne ulice.

Znani so roji potujočih kačjih pastirjev, katere so opazovali od 30. junija do 3. julija 1. 1917 v Nemčiji pri Halle, Merseburgu ter Weissenfelsu. L. 1921 se je podala na pot nepregledna povodenj golazni, kateri pravimo

mohamedanizem, Bali se oklepa že tisočletja indijske veroizpovedi. Balijski verujejo, da je njih otok last bogov in oni ga imajo samo v najem. Ker smatrajo življenje kot dar božji, se zahvaljujejo božanstvom z daritvami ter s prazniki, kojih višek slovesnosti tvorijo plesi.

Indijska vera vелеva Balijscem, da svoje rajne sežigajo.

Zelo redko sežgejo mrliča takoj po smrti. V največ slučajih preteče med dnevom smrti ter upepelitve več mesecev, da celo — leta! Ker je sežiganje mrliča združeno s stroški, čakajo tako dolgo, dokler ne pomre v enem ali več krajih znatnejše število ljudi in potem določijo skupen dan za upepeljenje.

Po stari navadi ne sežgejo mrliča tako dolgo, dokler živijo starši ali celo babica ter dedek umrlega.

Manj premožni zavijejo mrliča na dan smrti v bel prt in ga začasno zagrebejo v zemljo 1 meter globoko. Bogati Balijski ter knezi pa napravijo umrlemu mrtvaški šotor. Mrtveca napudrajo z riževo moko, namažejo s sokom raznih zelišč, zavijejo v dragocene prte in ga položijo kakor mumijo v izvotljeno palmovo deblo. V takem položaju ostane truplo do sežiganja. Mrlič ne segnija, ampak se posuši.

Vobče poravnajo poleg sorodnikov stroške pogreba prijatelji ter znanci.

Če umre plemenitaš, sestavijo iz bambusovih palic stolp, ki je razdeljen v več nadstropij ter okrašen z dragocenimi rutami in ogledali. V mrtvaški stolp položijo mrliča in ga zagrnejo od vseh strani. Čim imenitnejši je bil rajni, tem več strehic je videti na mrtvaškem stolpu in sicer ena nad drugo. Umrli knezom sestavijo po 30 metrov visoke stolpe. Na dan sežiganja prime za stolp kakih 60 nosačev in ga nesejo z mrličem vred na kraj, ki je določen za upepeljenje, kjer že stoji pripravljen iz lesa upodobljen bik, pisano poslikan in na hrbtu ima odprtino. Stolp postavijo poleg bika in mladi ljudje prinesejo iz stolpa mrliča, na kar ga pokropi

najimenitnejši svečenik. Truplo porinejo v izvotljeni bikov trup, ga še kropijo, prinesejo razna darila in užgejo lesenega bika. Ko je ugasnil ogenj, zberejo pogrebci pepel, ga shranijo v stolp, katerega ponesejo na obrežje morja in ga vržejo s pepelom vred v ocean.

Remšnik. V soboto dne 14. oktobra je umrl Luka Močivnik, po domače Pažek, kmet na Vasi v okolici Sv. Janeza na Suhem. Bil je dober kmetovalec, zgledno je oskrboval svoje veliko posestvo, bil je tudi dvolastnik, na avstrijski strani ima svoj vinograd pod Pankracijem. Reveži so v njegovi hiši našli vsikdar gostoljubnost, in, česar je žal vedno manj tudi po kmečkih domovih, v tej hiši se je mnogo molilo, zaradi tega marsikateri služabnik ni hotel tam ostati v službi. Rad je podpiral cerkve, domačo župno cerkev sv. Jurija, pa tudi razne podružnice, posebno mnogo je daroval za veliko cerkev sv. Janeza, zato so mu tamošnji zvonovi peli zadnjo pesem. Stare korenine ginejo, močni stebri se podirajo: z njim je smrt napravila veliko vrzel. V pondeljek smo ga položili k počitku, 74 let starega, ravno pred njegovim godom; mnogo jih je bilo, ki so ga spremili na zadnji poti, bili sta dve sv. maši, domači pevski zbor je zapel pri grobu pesem: »Vigred se povrne«. Sedaj spijo skupaj trije, dobra mati Julijana, sin Simon in oče Lukež, najmlajši sin Ivan pa je pokopan v Srbiji. Večna luč naj Vam sveti! Naj se častito snidemo ob vstajenju!

Marenberg. Dne 25. oktobra so v navzočnosti sreskega načelnika g. dr. Milača in tukajšnjega dekana g. Mesnerja prenesli v novo narejene grobnice: gg. Marijo Langeršek, Kristino Preglau in Marijo Wrentschur. Smrt pa je zadnji čas s svojo koso odšla v druge kraje. — Nasproti Tirolerju si zida novo vilo odvetnik dr. Ivan Winterhalter. Bivše Trafenikovo posestvo in gostilno je od g. Stelcerja, restavraterja v Grazu, kupil g. Šiker iz Št. Ilja v Slov.

Še le po tem obredu zamore duša rajnega v balijsko nebo, odkoder se vrne pomlajena v novo življenje na srečnem otoku. Balijski je rajsko zadovoljen v veri, da pomeni smrt le prav kratko ločitev, ker se duša vrne k zopetnemu življenju v domovini med nekdanjimi sorodniki, prijatelji ter znanci.

goricah, kjer je bil kletar pri g. Baumanu in najemnik restavracije. G. Siegbert Wrentschur pa je od g. Jakoba Novaka v Sv. Lovrencu na Pohorju kupil parno žago. — Namesto v Velike Lašče prestavljenega sodnijskega predstojnika g. Janka Čerčka pride v Marenberg sodnik g. Alfonz Cepuder. Ker je v Vuhredu ena učiteljica preveč, v Marenbergu pa ena premalo, hodi iz Vuhreda na marenberško šolo učiti gđ. Vera Pihler.

Spodnja Sv. Kungota. Tukaj je umrla dne 25. oktobra Ana Markuš v 66. letu svoje starosti. Sirota je bila že eno leto hudo bolana in je voljno prenašala svojo bolezen. Bila je večkrat previdena s sv. zakramenti. Bila je skrbna in krščanska žena. Bog ji daj večni mir in pokoj!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Kdo ne pozna prekrasnih Slovenskih goric z nešteti grički, na katerih kraljujejo bele cerkvice ali pa lepe kapelice? To so nam žive priče vernega ljudstva. Če hodiš po teh prijaznih hričkih, te pozdravljajo ob široki stezi, kakor tudi na doprtem polju, ali daleč v gozdu. Posebno mnogo je tukaj pri nas poljskih znamenj, ali kakor jih mi imenujemo: križev. Tudi dne 15. oktobra se je na slovesen način blagoslavljal tak križ ob občinski cesti v stari občini Osek. Dala ga je postaviti posestnica Alojzija Ploj, kateri se je po dolgem času le vendar uresničila ta želja. Bil je krassen jesenski dan, hvala Bogu. Okoli tretje ure popoldne se je pripeljal preč. g. P. Elekt Hamler ter opravil slovesen obred. Iskrena hvala gospodu patru, posebno pa še zato, da se je tudi drugi dan potrudil v tisti zakotni kraj in ponovno blagoslovil Marijo in Odršenika. Naj stoji ta križ v čast božjo, naj prinaša nebeških darov v ves naš kraj, prinaša pa jih naj tudi zaslužni krščanski materi. Posnemajte jo vsi! Ob tej priliki se je nabralo tudi nekaj za misijone.

tisočnožci in to po železniški progi Baltimore - Ohio v Severni Ameriki. Golazen je pokrila ob železnici 30 ha obdelane zemlje, je napadla farne in prodrla v hiše. Boj zoper hi gnjusne vsiljivce je trajal dva tedna, predno jih je zmogla človeška nadmoč.

Celi oblaki letelih mravelj so zagrnili pred leti francosko mesto Dijon. Po cestah in strehah so se morali lotiti teh žuželk z lopatami, ker so odredke vsled množine mele.

Znan je milijardni vzlet listnih uši, katere je preganjalo krdele božjih volekov ali pikapolonc. Oba roja sta zašla preko razbur-

tu in tam utrgali vijolico. Z izvedenimi očmi so opazovali cvetove, preštevali cvetne listke in prašnike in narejali pametne obrazke.

Nenadoma je puhnil Boltežar:

»Poglejte no tam tisto dekletce — tista mala, ki ima kakor kutina rumeno kito — ta vam žre vijolice — kakor tele.«

Res je bilo tako. V svoje misli zatopljen je stala deklica tamkaj, pomežikavala v sonce in grizla vijolice.

Boltežar je potegnil debelo zapisnico iz žepa in si nekaj zapisal. Oho, sem si mislil, ta pa misli resno. Tudi Erika je opazila, da Boltežar pisari, nekoliko je zardela, spázila dekletce, ki je jedla vijolice in jo poklicala k pazljivosti s karajočo besedo.

»Škoda!« je zagodrnjal Boltežar. »Prav teknilo ji je.«

Šli smo dalje. Oglasila se je kukavica. Otroci so šli.

»Osemkrat!« je zaklical paglavček. »Gospodična, osem let boste živeli še.«

»To bi bilo premalo zame!« je rekla učiteljica ljubeznivo.

»Ne,« je vzkliknila neka deklca, »nekaj drugega pomeni to: gospodična bo dobila osem otrok.«

»Toda Zora!«

»Pravijo tako,« je rekel zarjavel zvitorepež; »mi vsi bomo dočakali osemdeset let.«

Boltežar si je zopet nekaj zapisal. Kukavica se je znova oglasila.

»Kje pa je? Kje pa je?« so vpili malčki. »Videl bi jo radi.«

»Ujel jo bom,« je zaklical čvrst dečko, »in jo bom zaprl v kletko.«

Tedaj je učiteljica začela pripovedovati otrokom, kako plašen ptič je kukavica. Puščavnik v gozdu je, nepriljudna, boji se ljudi in živali. So celo lovci, ki še nikoli niso videli žive kukavice.

»Glej jo no,« mi je rekel Boltežar, »tudi jaz še nisem videl žive kukavice.«

Ko smo šli dalje, so se otroci razgovarjali med seboj.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V torek dne 24. oktobra smo spremili k večnemu počitku vzorno ženo in mater Amalijo Škamlič, roj. Letnik, od Sv. Treh kraljev. Pogreba so se udeležile v velikem številu njene tovarišice od ženske Marijine družbe. Iz nagrobnega govora g. dekana smo izvedeli, kako je bila rajna svoječasno vzorna mladenka v dekliški Marijini družbi, delavna tajnica in govornica v Dekliški zvezi, pri podružnici sv. Cirila in Metoda. Kolikokrat je na dekliških shodih nastopila z navdušeno besedo, kolikokrat sodelovala na odrul V »Našem domu«, posebno v »Glasniku Srca Jezusovega«, je v letih 1905 do 1908 spisala lepo število krasnih člankov. Tudi svoje peš-romanje na sv. Višarje je opisala. Od mladih nog pevka pri cerkvenem pevskem zboru je še sedaj kot žena do svojega obolenja rada sodelovala ob nedeljah pri ljudskem petju. V 33 letih svojega zakona je bila možu najboljša pomočnica, njegovim 4 otrokom iz prvega zakona in svojim 7 zares skrbna mati. Kako je bila vesela, ko je moževa hčerka Roza postala usmiljenka! Še bolj se je veselila sina dijaka. Krivica, ki se mu je letos zgodila, jo je močno potrla in bila sovzrok njene prerane smrti. Vedno globokoverni je svojo družino posvetila božjemu Srcu, zvesto obhajala pobožnost prvih petkov, neštokrat okrasila oltarje trikraljevske cerkve, dolga leta oskrbovala cerkveno perilo. Za vsa dobra dela naj ji Bog podeli najlepše plačilo, njenim otrokom pa stanovitnost v njenem bogoljubnem duhu! Dobrosrčne, vesele, za dom in rod navdušene Malike Škamličeve ne bomo pozabili. Takih pogumnih žen je treba našemu narodu. Naj v miru počiva od svojega truda! — V četrtek dne 26. oktobra smo pokopali dobro ženo Marijo Ajlec iz Ihove, roj. Kraner. V bolnici je bila operirana, pa ni bilo več pomoči. Pripeljali so jo domov v veliko žalost dobre njene družine. Mnogoštevilno spremstvo je pričalo, kako je bila priljubljena, saj je bila pobožna in zvesta članica ženske Marijine družbe, blaga žena in nad vse skrbna mati. Naj v Gospodu v miru počiva!

Turnišče v Prekmurju. Na najslovesnejši način je naša župnija proslavila spomin 1300-letnice našega odrešenja. Ne samo, da se je vršil v ta namen pri nas eden največjih ter

najlepših evharističnih kongresov, ki je bil obenem tudi prvi v Prekmurju, smo v spomin tega jubileja tudi postavili trajne spomenike še poznim rodovom. Že dolgo časa je nameravala občina Renkovci postaviti kapelico v svoji občini, pa nikakor ni moglo priti do tega. Lansko leto pa se je na pobudo domačega g. župnika ustanovil odbor, ki je celo zadevo vzel resno v roke tako, da je bila cerkvena dne 8. oktobra t. l. že slovesno blagoslovljena in se je v njej opravila prvikrat sv. maša. Že dolgo časa se je vse veselilo tega dneva. Slovesnost se je začela že na predvečer. Pri kapelici se je zbrala velikanska množica ljudstva, ki je nato z bakljami in lampijoni priredila slavnostni obhod po občini. Prelepe Marijine pesmi so se ob zvokih godbe razlegale daleč na okrog. Drugi dan ob štirih zjutraj je bila budnica, nato pa se je začelo mlado in staro pripravljati za pot k sv. maši v Turnišče, kjer so bile do tega časa shranjene podobe za novo kapelo. Po sv. maši so bile podobe: Srca Jezusovega, Srca Marijinega in sv. Terezije D. J. prenešene na krasno okinčane vozove, katere so potem obstopile belo oblečena dekleta. Zaigrala je godba, zazvonili zvonovi in med streljanjem topičev, plapolanjem zastav in prepevanjem pesmi: »Povsod Boga« in »Kristus mora kraljevati«, so se podobe v velikanski procesiji prepele v novo kapelo. Bil je res krasen prizor. Človeku se je zdelo, da so med to množico ljudstva tudi podobe oživele in korakajo med njimi. Ni čuda, da je ljudstvo ob pogledu na nje jokalo od veselja. Občina Renkovci pa je bila vsa v zelenju, cvetju in slavolokih, posebno še prostor pri kapelici. Ko so bile podobe prenešene v cerkvico in na oltar, se je med tem začela slovesna in pomenljiva blagoslovitev, katero je opravil vlč. g. Anton Rantaša, župnik iz Velike Polane. Množice pa so z zanimanjem sledile pomenljivim obredom. Nato pa je imel slavnostno pridigo o presv. Srcu Jez., kateremu je cerkvena posvečena, vlč. g. dr. Tomaž Kelenc, ravnatelj Martinišča v Murski Soboti. Z njemu lastno zgovornostjo je tako ganil srca poslušalcev, da ni ostalo suho ni jedno oko. Zatem pa se je prvič opravila v kapelici sv. maša, ki jo je daroval za vse občane domači vlč. g. župnik Ivan Greif. Krasno in ubrano petje je ob

spremljevanju godbe povečevalo slovesnost, ki nam bo vsem ostala trajno v spominu. Kapelica, ki je 10 metrov dolga, 5 metrov široka in 6 metrov visoka, je bila postavljena s samimi prostovoljnimi darovi občanov, ki so v teh težkih časih žrtvovali res veliko. Oltar in podobe pa je mojstrsko izdelal g. Ivan Cesar, akademični kipar v Mozirju. Lepota in milina, ki odseva z obrazov podob, se ne da popisati. Dalj ko jih gledaš, lepše so. Vsa čast g. Cesarju, ki ga ob tej priliki vsem prav toplo priporočamo. Dne 22. oktobra t. l. pa je bila druga blagoslovitev kapelice Žalostne Matere božje v Lipi. Tam si je dala rodbina Skledar napraviti novo hišo, pred njo pa mično in lepo kapelico. Kakor v Renkovcih, tako je tudi tukaj velika množica ljudstva prisostvovala sv. obredom in je po pridigi in sv. maši, ki jo je opravil domači vlč. g. župnik, spremljala lepo podobo v slavnostnem sprevodu na Skledarjev dom, kjer je bila nato blagoslovljena in slovesno ustoličena v kapelico. Tudi to podobo je prav mojstrsko izdelal g. Ivan Cesar iz Mozirja, na veliko zadovoljstvo vseh. Daj Bog, da bi obe kapelici bile zatočišče in tolažba vsem, ki bodo v potrebah in nadlogah iskali tam utehe in pomoči!

Ljutomer. V nedeljo dne 29. oktobra smo tukaj izročili materi zemlji v večni počitek gospo Nino Ivančič, učiteljico v pokoju, ki je dne 27. oktobra nenadoma umrla, od kapi zadeta. Blagopokojna je bila rojena leta 1848 v Novem mestu iz odlične rodbine. Tukaj je podučevala kot učiteljica na dekliški šoli svojo celo učiteljsko dobo od leta 1876 do l. 1916. Bila je vzorna učiteljica, ki se je zavedala v popolni meri svojega vzvišenega poklica. Kot narodna vzgojiteljica je podpirala rada vsako narodno podjetje, posebno pa je imela odprto srce za reveže, ki jo bodo silno pogrešali. Veličastni pogreb je pokazal, kako priljubljena in spoštovana je bila rajna gospa, ki je vzgojila tri generacije deklet in žen. Naj počiva v imru!

Ivanjkeci. Naglo se je ločila s tega sveta 28 let stara hčerka in gospodinja Angela Munda. Malenkostno se je ubodla v dlan na neko kost. Neznatna rana na desni roki se je začela gnajiti. Šla je iskat zdravniške pomoči v Ormož. Ostala je kar tam v bolnišnici.

»Velike živali imajo velike mladiče, majhne živali imajo majhne mladiče,« je opomnil neki deček.

»Ne vedno,« je rekla učiteljica. »Videli ste kenguruja na podobi. Kenguru je vendar velika žival. Njegov mladič pa je spočetka le tako velik kakor rjavi hrošč.«

Otroci so debelo pogledali. Boltežar tudi.

»No, no,« je rekel; »sedaj nas je začela vleči. Gospodična, samo za trenotek prosim.«

Šel je z njo in z menoj s poti.

»Kar ste povedali o kenguruju, bo torej le šala?«

»Ne, res je.«

»Tako velik kakor rjavi hrošč? Že — že, ko je na svetu?«

»Da, že na svetu.«

»Torej, gospodična, če je to res, če mi to črno na belem lahko dokažete, naročim bovljo v desetih steklenicah in jo izpijem čisto sam.«

Potegnil je iz žepa svojo zapisnico in je pisal. Učiteljica se je vrnila k otrokom.

Prišli smo do grmičkov pomladanskega vresja. Na tisoče ljubkih, rožnato rdečih cvetov je sanjalo nad zelenimi, vlažnimi gozdnimi tlemi.

Otroci so vsi zamaknjeni vzkliknili.

»To so rože pomladi,« je rekla Erika. »Pomladansko vresje.«

Naslajala se je z otroki nad lepoto cvetov in nad velikimi, tankimi listi, ki so tako veliki in tenki zato, da morejo ujeti tisto pičlo svetlobo, ki pride do senčnih krajev.

Nato je izruvala eno.

»Poglejte, korenina ne sega v globino; teče vodoravno pod zemljo. Imenujemo jo koreniko. Zakaj se pač imenuje tako?«

Otroci niso vedeli. Učiteljica jim je razložila, da del korenike venomer odmira, drugi pa dobiva nove popke in brste, tako da popotuje rastlina s svojo koreniko v tleh vedno dalje, do tja, kjer najde novo hrano; pripovedovala jim je, da se napravi že v jeseni v zemlji korenina, na kateri visi brst. Ta ima podobo loka nad vrati, od katerega visi bela svetilnica. Nato se lok vedno

kanega Alands morja (ob vzhodno-švedski obali) in sta bila uničena.

Avgusta leta 1847 je letel ogromen roj pikapolonc ob južni obali Anglije. Na večer so pokrili hroščeki vse okraje ob obali in ljudje so se morali skriti pred to sicer nedolžno živalico.

Našteli smo le nekaj vzgledov potovanja žuželk v celih oblakih, a bi jih še lahko mnogo več. Beleženi naj zadržujejo za dokaz, kako stvarnik sam skrbi, da neznano kam odfrči in pogine nadloga, ki bi bila sicer človeku v veliko škodo in bi ji v tolikerih slučajih niti ne bil kos.

Kljub večkratni operaciji ji ni bilo pomagano, ker se ji je zastrupila kri. Prepeljana iz bolnice zopet na dom, je mirno izdihnila svojo dušo. Svetila ji večna luč! — Iz kolarske delavnice Ivana Filipiča v Lahoncih je bilo pokradeno in odnešeno kolarsko orodje v skupni vrednosti 2000 Din. Nepoštene vlomilce zasleduje orožništvo.

Polenšak pri Ptuj. Pred nedavnim časom so neznani tati ukradli lepo rudečko v Strejčah iz Tobijasovega hleva. Že se je mislilo, da se bo tat veselil na tako lahek način dolžne krave, a prešmentano oko postave je bilo tako spretno, da je tam nekje pri Veliki Nedelji ugledalo to lepo rudečko in jo po dolgem pričakovanju spet vrnilo pravemu, zdaj veselemu gospodarju. Zvedelo se še bo, ali je dotični tat sam ukradel kravo, ali je pa imel kje tu v bližini pomagače. Gotovo je, da bo ta človek dobil prav lepo plačilo od sodišča, ker še ta nelepi, praktični boljševidem dosega pri nas ni bil uveljavljen. — Na naši šoli sta bili kar dve mesti izpraznjeni. Prva nas je pred enim mesecem zapustila gospa Adela Ingolič. Služila je pri nas dolga leta ter je bila priljubljena pri otrokih in starših. Njen mož je profesor v Ptuj, zato je tudi ona začela priti v bližino Ptuja ter je dobila mesto v Dornavi. Zadnji pondeljek pa se je še poslovil od nas šolski upravitelj g. Mirko Podgornik in se s celo družinico preselil na okoliško šolo v Ptuj. K nam pa je prišel za novega upravitelja g. Vičar s svojo ženo gospo učiteljico od št. Lovrenca v Slov. gor. Tako bo spet vpostavljen na naši šoli redni pouk. — Še mnogo je novic, ki pa jih vseh obenem ne moremo poročati. Končali smo s trgatvijo, ki pa je na žalost vinogradnikov veliko slabša in manjša kot lani. Lansko vino je bilo dobro, a brez cene in smo skoro vsega doma popili. Letos pa ne bo kaj za prodati. Kje pa bomo denar dobili za vsakdanje potrebe in za davke, kateri se izterjajo. Kako in s čim bomo plačali, je veliko in zelo kočljivo vprašanje.

Središče ob Dravi. Lepa slovesnost se je vrtila pretečeno nedeljo dne 29. oktobra, v Središču: odkritje spomenika žrtvam svetovne vojne. Slovesnost je otvoril g. župan Kolarič, ki je bil obenem predsednik pripravljalnega odbora, nato je tajnik g. ravnatelj Kosi po-

ročal o zgodovini spomenika. Za spomenik se je namreč že pobiralo leta 1919, pa še le zdaj je zagledal beli dan. Nato je govoril ban g. Marušič, za njim pa univerzitetni prof. g. dr. Fabjan, kateri je ob asistenci domače duhovščine spomenik tudi blagoslovil. Cerkveni pevski zbor je zapel pretresljivo žalostinko: »Človek glej življenje svoje«. 57 imen je za blestelo na odkritem spomeniku, pa vsaj to še niso vsi, nekaj je takih, o katerih ni nika-kega poročila. Pod kamenjem Doberdoba in drugod na vseh štirih straneh sveta čakajo vstajenja. Lepe so bile besede govornikov, lepi so bili venci okrog spomenika, toda eno je še lepše in bolj potrebno: molitev za pokoj njihovih duš!

Zgornja Ponikva pri Žalcu. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je v nedeljo dne 22. oktobra proslavilo blagoslovitev nove motorne brizgalne. Ob 9. uri je bil sprejem gostov na vasi, ob desetih sprejeli k sv. maši z godbo na čelu, potem slovesna sv. maša, ki jo je daroval g. Martin Uranjek, kaplan v Šoštanj. Po sv. maši je bila blagoslovitev, pri kateri so kumovale sledeče kumice: gd. Jezovnik, gospa Ločničkar, gospa Krašovic in gospa Vizovišek, vse iz Žalca; gospa Brinšek iz Polzele; gospe Alojzija Sredenšek, Barbara Verdev, Alojzija Vasle, Marjeta Uranjek, Antonija Uranjek, Frančiška Medved, Marija Jezernik in Marija Jerzernik. Govoril je g. Gorogranc iz Celja in še več drugih. Popoldne ob 2. uri je bila tombola z mnogimi lepimi dobitki. Po tomboli vrtna veselica v prostorih in na vrtu gospe Ivane Vaš, pri kateri je sodelovala godba na pihala iz Škofje vasi. Kumicam izrekamo prisrčno zahvalo, ker so nam darovale lepo svoto, ter vsem ostalim, ki so nam kaj pripomogli.

Braslovče. Žalostno so doneli zvonovi braslovške cerkve ob smrti bivšega župnika ter dekana, preč. g. Antona Medveda, kateremu so Braslovčani mnogo hvaležnosti dolžni, da se ga spominjajo v molitvi, ker on je zelo veliko storil za lepo, krščansko življenje v fari, za lepoto cerkve, katero je čisto prenovil. Pod njegovim vodstvom se je tudi pozidal lep prosvetni dom, sedaj last ljudske posojilnice. Pogreba v Laporju so se udeležili zastopniki vseh krščanskih društev v Braslovčah: za župljane g. župnik, za bivše prosvetno društ-

vo g. Virant, za Orlovaško g. Hruševar, za posojilnico g. Kralj in g. Kronovšek, za drugo g. Marot, za Marijino družbo gospa Marotova in oba cerkvena ključarja. Žalne službe božje v Braslovčah se je udeležilo veliko faranov. Ohranimo umrlega v blagem spominu!

Sv. Jurij ob južni žel. (Gojenci kmetijske šole Sv. Jurij ob južni žel. ob koncu šolskega leta.) Dne 31. septembra se je zaključilo naše šolsko leto 1932—1933. Mi absolventje smo dobili precej strokovne izobrazbe, katero potrebuje naš kmet. Ne moremo še pa reči, da je imamo zadosti. Zato se pa moramo izobraževati naprej. Izobraževali se bomo najlažje, če se bomo držali skupnosti, da se bomo združili vsi absolventje v eno misel. In zato imamo našo organizacijo »Zvezo absolventov kmetijskih šol«, katere naj bo član vsak absolvent; le z združenimi močmi nam bo mogoče povzdigniti naše delo na višjo točko. Ne pozabimo pa tudi na naše prijateljstvo, sošolstvo. Zares težko smo se ločili, ko smo šli vsak na svoj dom. Pred ločitvijo smo si zagotavljali, da bomo obiskovali drug drugega. In tako smo tudi storili. Zbrali smo se dne 21. oktobra absolventi z Dravskega polja in Savinjske doline; s kolesi smo se popeljali najprej obiskat sošolce absolvente in sošolke absolventinje gospodinjske šole v št. Juriju ob južni žel. v naše najbolj priljubljene Slovenske gorice, v Prekijo. Tukaj smo si ogledali trtnico v Kapeli, kjer smo videli veliko zanimivih stvari iz vinarstva. Ljudje so nas povsod gostoljubno sprejeli in nas pogostili, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. Upamo, da bomo drugo pomlad, ko bo več časa, organizirali izlet v večji skupini še tudi v druge kraje na domove naših prijateljev-absolventov.

Modne liste,

Liste za ročna dela vseh vrst, kupujte in naročajte v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru: Koroška cesta 5 — Aleksandrova cesta 6 — Kralja Petra trg 4.

Ovčja volna

»Kluft«

10 dkg . . . Din 13.—
»koraj neraztrgljiva,
ta nogavice in sokne.

»Gelbschild«

10 dkg . . . Din 18.—
mehka in izdatna, za
sviterje in jopice.

»Friesia«

5 dkg . . . Din 10.—
vseh barvah, pri-
pravna za čepice in
bluze.

»Partijska volna«
5 dkg . . . Din 5.—
ostanki zelo poceni.

C. Büdefeldt

Maribor
Gospodarska ulica 4.

Zahtevajte povsod
»Slov gospodarja«.

bolj boči kvišku, ko pa posije prvo pomladno solnce, prerine zemljo, brstje pride na dan, se razcvete v ljubko vreso prve pomladi in stara, dobra korenika jo hrani s svojo moko, ki jo kakor skrben gospodar po zimi spravi v žitnico.

Boltežar si je zopet nekaj zapisal.

Sedaj pa sem le moral videti, kaj si zapisuje kar naprej. Skriva sem mu pogledal čez ramo. Bral sem:

Kočijaž naj pripelje s seboj tri cente živinske soli. — Pripelje naj tudi sodček slanikov. — Kengurujev mladič tako velik kakor rjavi hrošč? Deset steklenic sekta. — Kovač, ta zanikarnež, računal preveč. — Zadeva s koreniko zelo spomina vredna. — Črna bika bom prodal Svetliču, ne Hočevanju. — Če le mogoče, se mora nabaviti za šolo nagačena kukavica. — Učiteljica zelo dobra.

Temu mišmašu gospodarskih skrbi in šolskih zadev sem se moral smejati.

Učiteljica je pogledala na uro.

»Vrniti se moramo!«

Otroci so se postavili v vrsto in zapeli:

»Ptičice pojo, rožice cvetó.«

Boltežar je položil palico na ramo, koračil po taktu za njimi in pel pesem z globokim basom. Ker pa besedila ni znal, je pel »la, la« in »hem, hem«!

Ob robu gozda se je oglasil glasen moški glas: »Stojte! Stojte vsi!«

Mladi Čresnik, slikar, je stal na travniku s fotografičnim aparatom.

»Tu se poučuje!« je ozlovoljeno zavpil Boltežar proti njemu.

»Saj ravno zato! Ravno zato! To ravno hočem!« je kričal slikar proti nam in pritisnil.

Nato je s smehom pritekel k nam. Pozdravil je Eriko zelo prisrčno, pokimal nama, potegnil deklice za kite, pometal dečkom čepice v zrak in vriskal. Tudi otroci so začeli vriskati.

»Gromska strela!« je žugal Boltežar s palico. »Učna ura je vendar! Služba!«

»Samo na poti domov smo, gospod Boltežar,« sem ga miril. »Pustite ga.«

»O, ko bi le ne bil sin mojega gospodarja, pa bi mu posvetil!«

NE ZAMUDITE LEPE PRILIKE!

V času od 10. novembra do 31. decembra 1933 dobite v Cirilovih knjigarnah v Mariboru po znižanih cenah 4 zelo lepe povesti in sicer:

»A njega ni« za 12 Din (prej 15 Din),
»Ester« za 12 Din (prej 15 Din),
»S strelo in plinom« za 7 Din (prej 10 D)
»Pravica in usmiljenje« za 7 Din (prej 10 Din).

Kdor pa kupi vse štiri knjige, jih dobi za 32 Din. Znižane cene veljajo le do 31. decembra t. l. Prijatelji dobrega čtiva, ne zamudite prilike!

Bombe in kemija v moderni vojni.

Zadnjič smo opisali, kako važno ter naravnost odločujočo vlogo bodo igrala v bodoči vojni letala. Danes hočemo prav kratko našteti, kake bombe da že ima novodobno bojno letalo na razpolago.

Brisanc bombe.

Brisanc bombe eksplodirajo, ko priletijo na zemljo, in povzročajo, ker se razletijo na tisoče ter tisoče kosov, velikansko škodo. Najmanjša brisanc bomba tehta 5 kg. Bombe iste kakovosti od 50 kg so razstrelilne bombe in se da njih eksplozija tudi po priletu na zemljo uravnati na poljuben čas. Izdelane so že brisanc bombe, ki tehtajo 500 in celo 1800 kg.

Vžigalne bombe.

Že v svetovni vojni so se posluževali vžigalnih bomb, ki pa so bile večkrat tako površno izdelane, da navadno niso dosegle svojega namena. Vžigalne bombe so v povojnem času znatno bolj šali in so kot orožje napram civilnemu prebivalstvu eno najbolj uničevalnih sredstev. Tehtajo komaj 1 kg, ravno toliko, da lahko prebijajo streho. Najbolj nevarna bomba vžigalka je »elektroin-

ternit bomba«, ki povzroči pri udaru na streho 2000—3000 stopinj vročine in je zadeto poslopje takoj v ognju. Ravno radi lahkote teh bomb jih vzame letalo več 100 kg s seboj in požge z njimi cele dele mesta, ne da bi utegnili priskočiti na pomoč gasilci.

Plinske bombe.

Plinskih bomb se je posluževalo v zadnji vojni le topništvo. V svetovni vojni so sicer izdelali Amerikanci celo plinske bombe za aeroplane, vendar jih niso uporabljali. Seve je pa izključeno, da bi letala obsula s strupenimi plini cela mesta. Plinski napadi iz zraka so odvisni od vremena. Sneg ali veter one mogočita pravi učinek plina. Obrambna sredstva napram plinom so mnogo lažja ter izdatnejša nego proti brisanc ter vžigalnim bombam.

Deževanje strupenih tekočin.

V bodoči vojni bodo vozila letala seboj cele tanke, ki bodo napolnjeni z različnimi tekočinami, katere bo mogoče pod pritiskom deževati na zemljo. Strupena izhlapevanja takih tekočin lahko zastrupijo cele pokrajine. Ta način zastrupljanja uporabljajo v Ameriki z velikimi uspehi proti kobilicam ter škodljivim žuželkam. Zastrupljenja na baš kar opisani način bi lahko za slučaj vojne širila letala samo v megli ali v nočni temi.

Umetni dim ter megla.

Proizvajanje dima ter megle s pomočjo letala se vrši na ta način, da izbrizgava aeroplan iz svojega tanka tekočine, ki se razblinijo v meglo. Tako napravljena megla se vleže naglo na zemljo ter prikrije letalo opazovanju s tal. Zastonj so doslej poskušali, da bi tako povzročeno zamegljenje zastrupili.

Kemična vojna.

V zadnji vojni je igrala prvič v zgodovini vojne tehnike važno vlogo uporaba strupenih plinov. Že med vojno je vse govorilo o kemični vojni in je bilo razumeti pod tem izrazom orožje, ka-

terega je omogočala hitro se razvijajoča kemija.

Prvi pojavi plinske vojne.

Prve pojave plinske vojne izsledimo že v starodavnih časih. Z užiganjem gost dim povzročujočih ognjev so naganjali lovci zverjad iz skrivališč. Oblegovalci so večkrat izkurili utrjene postojanke in pregnali iz njih branitelje, kakor to delajo še danes lovci z jabeči in lisicami. Stari grški Spartanci so uporabljali pri vojskovanju prave strupene pline na ta način, da so nasuli na tleče oglje žvepla ali arzena. Takih plinov so se posluževali tudi že stari Rimljani in predvsem Bizantinci v bojih zoper Turke.

V srednjem veku že naletimo na poskuse, izdelati s strupenimi plini napolnjene izstrelke. V omenjeni dobi pa je ostalo po največ pri poskusih, praktična uporaba strupenih plinov se da dokazati le v par slučajih.

Istina je tudi, da so se lotili zadnje svetovne borbe razni narodi, od katerih ni imel prvotno niti eden namena, da bi bil uporabil v obrambi ali pri napadu strupene pline.

V predvojnem času je znano iz Francije, da je metala policija pri napadu na bandite solze povzročujoče bombe.

Plinski napadi med zadnjo vojno.

Do uporabe strupenih plinov med svetovno vojno je došlo, ko se je razvila borba v postojankah. Nemcem se je kot prvim rodila misel: spuščati pri ugodnem vetru proti sovražnim postojankam strupeni klorov plin. Na ta način so prebili večkrat bojno črto po več kilometrov na široko. To se je n. pr. izvršilo z velikim uspehom od strani Nemcev dne 22. oktobra 1915. Antantne čete niso bile pripravljene na prvi plinski napad, ki je zahteval 5000 mrtvih in 10.000 težko zastrupljenih. Omenjenemu napadu so sledili nešteti na nemški in zavezniški strani. Začeli so polniti izstrelke s strupenimi plini, izdelali so posebne metalce strupenih

Gospod Čresnik je šel z Eriko, jo ogovarjal in se ji smejal, tudi ona je govorila in se smejala.

Kaj je pomenilo to?

Tudi v meni sta rastle nekaka nevolja in grenka ljubosumnost.

Deseto poglavje.

Pomlad. — Timova podoba. — Raznovrstni pomisleki. — Boltežar in Tim iščeta nevest. — O ujetih prebivalcih iz gozda. — Maj.

Kako lepa pomlad je bila to v hladni dolini med gozdovi! Ko je vzšlo sonce, sem bil že na vrtu, prilival sadikam, opazoval, kako poganja fižol iz tal, kako ženejo redkvice, kako drevesa drug za drugim dobivajo zelene liste.

Počasi sem lezel pod kmetov klobuk. Bil sem mnogo bolj radoveden na to, koliko jajc bodo znesle kokoši, kakor pa na modrost, ki jo je bogvé kateri poslanec izustil v parlamentu. S psoma sem uganjal neumnosti in sem bil vedno zraven, kadar je Padovka prinesla na sonce

na dvorišče naše mlade goske, ki so spale čez noč pri kuhinjski peči v loncih, napolnjenih s perjičjem.

Tudi tri panje čebel sem kupil. Od tistega časa Tim ne stopi več na vrt. Zdi pa se tudi, da so čebele Tima prav posebno vzele na muho. Dvakrat je že nosil okrog debelo lice, enkrat pa strašansko zatekel nos. Če se pripeti kaj takega, ima Padovka praznik, kajti nečloveško mu je škodoželjna.

Pomladni zrak me zelo utruja. Kadar sem po tri ure v prosti naravi in sedem nato k časopisu, skoraj vedno zadremam.

Veliko hodim na izprehod. Saj nimam nobenega dela. Niti na misel mi ne pride, da bi v tem svetlem pomladnem času sedel h knjigam, ali pa za pisalno mizo.

Dalje sledi.

**V vsako hišo
„NEDELJA“!**

Ne pozabite

si pred nakupom ogledati izložbe ter zalogo manufakture

gotovih oblačil
Din 100,-

rimskih suken
Din 220,-

ženskih plaščev
Din 190,-

itd.

v veletrgovini

ANTON MACUN
MARIBOR
GOSPOSKA UL. 8-10

Važno! Važno!

Za deželno ljudstvo

10% popustal

100%

Imaš li bolečine

v obrazul
po vsem telesul
Ali rabiš mazilo,
ki krepi in jači!

Ali te muči

Glavobol? Zobobol?
Trganje?
Želiš li najboljše za zobe,
kožo, glavo?
Ali si preveč občutljiv za
hladen zrak?

Vporabljalj Elsafluid!

Pravi Fellerjev Elsafluid se dobiva v lekarnah in zadevnih trgovinah po Din 6.—, Din 9.— in Din 26.—. Po pošti najmanj 1 zavoje (9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici) za 58 Din, dva taka zavoja 102 Din pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 341, Sav. ban. — Odobreno po ministrstvu soc. pol. in narod. zdravja, Sp. št. 509 z dne 24. marca 1932. — **Zapomnite! Elsafluid ostane Elsafluid!**

plinov in plinski napadi so se neprestano in z neverjetno naglico izpopolnjevali glede strahotnih učinkov.

Prvotni plini, s katerimi so se borili med svetovno vojno, so povzročali ali solzenja, ali z udihavanjem težka poškodovanja in celo takojšnjo smrt.

V bitki pri Ypernu so se poslužili Nemci plina, ki je povzročil zastrupljenje v masah še le nekaj ur po udihavanju.

Nekaj statistike iz svetovne vojne.

Kako strahotna uničenja so napravili strupeni plini kot orožje, nam naj nekoliko pojasnijo naslednje številke:

Amerikanske zgube v svetovni vojni znašajo 258.338 mož. Od teh odpade na zastrupljene s plini: 75.752, to je 29.3%. Nemške plinske zgube bi naj znašale 78.663, francoske 190.000, angleške zgube 180.981. Celotne plinske zgube teh 4 narodov dosežejo pol milijona mož. Ker je bilo napolnjenih s strupenimi plini le 5% vseh izstrelkov, so bili strupeni plini med vojno najmočnejše ter najbolj učinkovito orožje.

V zadnji vojni so uporabljali kot orožje približno 30 raznih strupenih plinov. V povojnem času so že preiskusili kot za vojskovanje porabljenih nad 1000 različnih plinov, ki pa glede učinkovitosti nikakor ne presegajo med vojno preizkušenih. Pretežni del vsega, kar se danes piše glede strahot bodoče plinske vojne, je zdaj še daleč — daleč pretirano!

Poslednje vesti.

Kralj v Kragujevcu — kraljica v Zagrebu. Zadnje nedeljo je prisostvoval naš kralj proslavi stoletnice gimnazije v Kragujevcu. Iz bližnje in daljne okolice je prihitelo pozdravit vladarja gotovo 20.000 ljudi. Kralj se je zahvalil za številne pozdrave in je imel po odkritju spominske plošče pomenljiv govor, ki je bil sprejet z največjim navdušenjem. — Zadnje soboto se je pripeljala v Zagreb kraljica Marija, da je osebno prisostvovala svečani otvoritvi srednješolskega zavetišča v Meduličevi ulici. V nedeljo dne 5. novembra je obiskala kraljica zagrebško katedralo, pred katero se je zbrala množica, da izrazi vladarici svojo udanost in ljubezen. Pred vrati katedrale je pozdravil kraljico nadškof dr. Ante Bauer z duhovščino. Nj. Vel. kraljica je priščno pozdravila navzoče, nakar je stopila v svetišče s svojim spremstvom. Ogledala si je posamezne oltarje in zakladnico. Po ogledu je zapustila katedralo in se vrnila med navdušenim vzklikanjem množice v dvorec.

Za novega ministra našega dvora je imenovan Milan Antič, rodem iz Zaječara v Srbiji in je bil že dalje časa v diplomatski službi.

Sprememba v italijanski vladi. Odstopila sta italijanski mornariški minister Jožef Siriani in letalski minister znani maršal Balbo. Obe ministrstvi je prevzel Mussolini. Maršal Balbo je imenovan za guvernerja Libije v Afriki.

Japonska ogroža Rusijo in Ameriko. Zadnje dni so se pojavila na Daljnem vzhodu pri Vla-

divostoku nad ruskim ozemljem japonska vojna letala. — Japonci bodo zgradili na Marijskem otočju v Tihem oceanu veliko letališče kot oporo proti Ameriki.

Obsodba sodišča za zaščito države. Belgrad, 6. nov. AA. Danes popoldne ob 16 je Državno sodišče za zaščito države izreklo obsodbo proti Miciću Luju in tovarišem radi zločina vojninstva v korist dveh tujih držav. Glede teh dejanj se je vršila glavna razprava od 23. do 29. oktobra ob izključitvi javnosti v interesu državne varnosti. Z današnjo obsodbo so obsojeni: Luj Micić, podpolkovnik v pokoju, na smrt na vešalih; Avguštin Furlani, privatni uradnik in kapetan v ostavki, na 20 let robije in trajno izgubo častnih pravic; Mane Streicher, letalski kapetan v pokoju, na 10 let in 6 mesecev robije in na trajno izgubo častnih pravic; Kamilo Seraglio, trgovec in italijanski državljani, na 10let robije, po prestani kazni pa na stalni izgon iz države; Edmund Weiss, trgovec in italijanski državljani, na 5 let robije in izgubo častnih pravic, po prestani kazni pa na stalni izgon iz Jugoslavije; Fridrik Červenka, avstrijski državljani, major v pokoju, na dosmrtno robijo in trajno izgubo častnih pravic ter izgon iz Jugoslavije; Oskar Ravnaher, administrativni kapetan v pokoju, na 2400 Din, odnosno 40 dni zavora; Raul Ravnaher, administrativni kapetan v pokoju, na 1200 Din, odnosno 20 dni zavora; Anton Velikonja na 3000 Din, odnosno 50 dni zavora; Mate Lalič, podpolkovnik v pokoju, je bil pa oproščen.

Veseli dogodek v Selnici ob Dravi. Daleč na okoli dobro znani kolarski mojster Nikolaj Kotolenko, čvrsta haloška korenina, je iznenadil v soboto dne 4. novembra Selnčane že zgodaj v jutro. Zaspanci so se prebudili iz sladkega spanja kaj je bilo? Kar naenkrat je domača muzika pod vodstvom g. Žunka pred cerkvenim prostorom zasvirala vesele koračnice. Kmalu nato se pojavi orjaška postava našega Nikolaja v ulogi ženina. Peljal je pred oltar mlado nevesto Anico Sakelšek. Naš ženin je kljub šestim križem res še pravi korenjak. Veselo je zaukal, kakor mladenič. Selnčani in vsi drugi prijatelji mu želimo obilo blagoslova!

Ogenj je uničil v Spodnji Gorici pri Račah gospodarsko poslopje posestnika Avgusta Pernata. Zgorelo je še 3000 kg sena, 5000 kg slame in gospodarsko orodje.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V petek, 3. nov., je bil pri nas pogreb Ivana Kavčiča, vpokojenega železničarja, ki je umrl 1. nov. v starosti 68 let. Bolehal je dalje časa ter iskal ozdravljenja v bolnici v Mariboru, pa žal ga ni več mogel doseči. Rajni je bil rojen pri Sv. Tomažu ter je želel, naj bi bil tamkaj pokopan, kar se je tudi zgodilo. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi. Njegov nekdanji tovariš Martin Medvešek iz Maribora se je od njega poslovil ob odprtem grobu s prisrčnimi besedami, povdarjal joč zlasti njegovo dejansko ljubezen do bližnjega. Blagi rajni naj v miru počiva! Preostanim naše sožalje!

Teharje pri Celju. Na Martinovo nedeljo 12. nov. bo župnija Teharje slovesno obhajala dva jubileja: 1900letnico našega odrešenja in 25letnico posvečenja čupne cerkve. V nedeljo pride prevz. g. knezoškof dr. Ivan Jožef To-

mažič, ki bo po slovenskem vhodu v cerkev ob 9. uri najprej blagoslovil novi prapor Apost. mož in fantov, potem imel slavnostno pridigo, nato sv. mašo, nosil pri procesiji Najsvetejši in nazadnje posvetil celo župnijo presv. Srcu.

Št. 11 v Slov. gor. Na praznik Vseh svetnikov smo imeli tu izredno slovesnost. Po za- slugi domačega g. kaplana Ravšla smo postavili na pokopališču priprost križ v spomin padlih fantov in mož v svetovni vojni. Hvala g. kaplanu in pevcem za njih požrtvovalnost!

Pod okriljem društva »Zarja« igrajo v nedeljo dne 12. novembra 1933, ob 3. uri popoldne, v društveni dvorani pri Sv. Lenartu člani dramskega odseka magdalenske kongregacije v Mariboru veseloigro v treh dejaj- njih »Ženitev«.

Higijsko čiščenje perje po Din 10.50, 17.50, 28.—, 48.— in višje. Vzorci se pošljejo zastoj. Stermecki — Celje.

Ponudba: konjske dežne plahte, nepremočljive s kumetšpico in strangremenje, 180 cm dolge, 1 par Din 450.—, razpošilja: Alojzij Gnušek, Maribor, Glavni trg 6. 1125

Iščem zanesljivega spretnega hlapca konjarja za posestvo. Ponudbe pod »Pošten« na trafiko Kovač, Celje, Aleksandrova. 1130

Posojilno in hranilno društvo pri Sv. Emi, r. z. z n. z., ima dne 13. novembra 1933, ob treh popoldne, izreden občni zbor v uradnem prostoru. Dnevni red: Volitev načelnika, Slučajnosti. — Načelstvo. 1129

10. in 11. t. m. velika prodaja postelj od 60 Din, 8 omar, stoli, mize, pernice, plišast divan 350 Din, čevlji, kuhinjske kredence po 150 D, otročje obleke. Židovska 4 in 8, dvor. 1128

Singer šivalni stroj prodaja mehanična delavnica Draksler, Maribor, Vetrinjska 11. 1127

Posestva, gostilne, hiše prodaja Posredovalnica Maribor, Frančiškanska ulica 21. 1126

Malo posestvo, krma za 4 krave, na prodaj. Naslov v upravi lista. 1124

Ženska, od 30 let naprej, poštena, delavna, iz ugledne rodbine, se sprejme za stalno za gospodinjstvo in kuhinjo v večji trgovski hiši v Mariboru. Ponudbe na upravo lista pod: »Stalna in dobra služba«. 1123

Občinski tajnik in organist cecilijanec, ki dobiva malo pokojnino, išče službo. Naslov pri upravi lista. 1121

Trgovka, vdova srednjih let, išče sotrudnico z nekaj kapitalom. Ponudbe na upravo lista pod značko »Poštena 36«. 1122

Mlada zakonca brez otrok, večša kmetijstva, poštena, sprejemem takoj. Stanovanje in vse prosto. Ponudbe pod »Mlada zakonca« na upravo lista. 1120

Auer Anka naznanjam Vam, da sem preselila trgovino klobukov v hišo slikarja Lorberja v Mariboru, Vetrinjska 5, se priporočam, dam klobuke cenejše. 1119

Spomnimo Vas na to, kar ste gotovo že slišali:

»Karo čevlji so najboljši.«

Privoščite tudi Vašim nogam enkrat dobro in zdravo obutev. Priporočamo se:

1118 Karo, Maribor, Gosposka 13.

Za našo deco.

Snegulčica.

(Iz zbirke »Grimmove pravljice«.)

Dalje.

»Zdaj si najlepša na svetu!« je rekla hudobna žena in je utekla.

Na srečo je že prišel kmalu večer in palčki so se vrnili domov. Kar ko so videli deklico na

tleh, so takoj mislili na hudobno mačeho. Začeli so Snegulčico pregledovati in kmalu so našli strupen glavnik in so ji ga potegnili iz las.

Snegulčica se je zavedla. Pripovedovala jim je, kaj se je bilo pripetilo. Zopet so ji rekli, naj nikomur ne odpre vrat.

Kraljica je takoj, ko je dospela na dvor, pristopila k ogledalu in ga je po svoji navadi vprašala:

»Ogledalo na steni tej, katera žena je najlepša na svetu? Povej!«

Ogledalo je odgovorilo:

»Kraljica, ti najlepša žena tukaj si. Tam sredi gozdov pa, kjer palčkov je dom, Snegulčica biva, in njena lepota je tisočkrat večja od tvoje.«

Ko je kraljica to čula, je vsa vztrepetala od jeze in je ogorčeno vzkliknila: »Snegulčica mora umreti in če me to tudi stane življenja!«

Zdaj se je zaprla v neko sobo, v katero razen nje ni nihče hodil. Tu je ostala, dokler ni pripravila lepo jabolko. To jabolko je bilo tako lepo, tako rdeče, da bi ga bil vsakdo pozelel. Kdo pa bi se ga le malo dotaknil z jezikom, je moral takoj umreti, ker je bilo zastrupljeno.

Ko je bila gotova, se je kraljica preoblekla v kmetico. Zopet je prehodila dolgo pot, dokler ni prispela pred hišico palčkov, kjer je potrkala na vrata.

Snegulčica, ko je čula trkanje, je odprla okno in je pogledala ven. Ko je zagledala kmetico, je rekla: »Nikomur ne smem odpreti, prav nikomur. Tako so mi palčki zapovedali. Prosim te torej, da kar odideš.«

»To je čisto pametno,« je menila kmetica, »ali jaz sem ti samo hotela pokazati svoja jabolka. Glej, kako so lepa! Na, tu imaš eno!«

»Ne, hvala ti!« je odgovorila Snegulčica. »Jaz ne smem nič vzeti od tujih ljudi!«

»Vidi se mi, kakor da bi se bala, če niso morda jabolka zastrupljena! Glej, jaz bom to jabolko razrezala na dve polovici. Jaz bom snedla rumeno polovico, ti pa poskusi rdečo!«

Joj! Jabolko je bilo tako umetno pripravljeno, da je bila samo rdeča polovica zastrupljena, rumena pa ne. Snegulčica je pogledala jabolko. Že dolgo časa ni jedla svežih jabolk. Ko pa je videla, da je kmetica jedla svojo polovico,

je bila sigurna, da sad ni zastrupljen, in tako je segla po drugi polovici in je odgrizla košček. Takoj je padla kakor mrtva na tla.

Hudobna žena jo je sedaj veselo opazovala in se je glasno zasmejala. »Bela kot sneg, rdeča kot kri, črna kot ebenovina! Tokrat te vseh sedem palčkov ne bo moglo vzbuditi k življenju!« Po teh besedah je odšla. Ko je prispela na dvor, je vprašala svojo čarobno ogledalo:

»Ogledalo na steni tej, katera žena je najlepša na svetu? Povej!«

In ogledalo je sedaj odgovorilo:

»Kraljica, ti najlepša žena na svetu si!«

Njeno zavistno srce se je sedaj umirilo.

Ko so palčki zvečer prišli domov, so našli Snegulčico na zemlji. Dihala ni več. Dozdevalo se jim je, da je sedaj mrtva, res povsem mrtva.

Dvignili so jo, natančno so jo preiskali, pohivali so jo z vodo in kisom — ali vse zaman. Ubo-ga Snegulčica je bila mrtva in je ostala mrtva. Dobri palčki so jo položili v mrtvaško krsto in so jo objokovali tri dni. Nato so jo hoteli pokopati. Snegulčica pa je bila videti tudi še sedaj tako lepa, njena lica so še bila rdeča, da si je palčki niso upali pokopati v črno zemljo.

Napravili so krsto iz najfinejšega stekla in so jo položili vanjo. Na pokrov so z zlatimi črkami napisali njeno ime in tudi to, da je bila kraljeva hči. Nato so postavili krsto na vrh nekega hrička in tam jo je izmenoma stražil po en palček. Tudi divje živali so prihajale in so bile žalostne, ko so videle lepo deklico. Najprej je priletela sova, potem krokar in za njima golobček.

Dolgo časa je ležala Snegulčica v tej krsti, pa se ni prav nič izpremenila. Bila je vedno taka, da bi vsakdo rekel, da spi. Tudi sedaj je še bila bela kakor sneg, rdeča kakor kri in lasje so ji bili črni kakor ebenovina.

Dogodilo se je, da je nekoč sin nekega drugega kralja jezdil skozi gozd. Ker je že bilo pozno proti večeru, se je ustavil pred hišico palčkov, da bi tam prenočil. Drugega jutra je zapazil na hričku krsto, v kateri je ležala Snegulčica in se je napotil tja ter je prečital, kaj je bilo na krsti napisano z zlatimi črkami. Takoj je rekel: »Dajte mi jo! Dam vam zanjo, koliko si želite!«

Palčki pa so mu odgovorili: »Ne bi je prodali niti za vse zlato na svetu!«

(Konec prih.)

Katoliška mladina vseh šol — čitaj

„Nedeljo“!

Bodi zavedno-katoliška že v svojih nežnih mladih letih!

Najbolj sončni kraj na svetu.

Sončno svetlobo skozi celo leto ima kraj Calama v južno-ameriški državi Čile, ki leži 22 stopinj južne širine. Calama beleži leta, ko ni bilo na nebu niti enega oblaka. Radi tega so zgradili v višini 800 m opazovalnico za študiranje sončnih žarkov. Tamkaj doseženi opazovalni uspehi so velike važnosti za napoved vremena.

Nov hudičev otok.

Francija ima za svoje kaznjence posebne kolonije ob obali francoske Guineje v južni Ameriki. Po celem svetu najbolj razvpita francoska kazenska naselbina je takozvani Hudičev otok. Sedaj so se odločile severoameriške Združene države, da bodo priredile v bližini San Francisca pu-sti otok Alcatraz kot drug Hudičev otok, kamor bodo spravili najtežje zločince.

V zaboji v Ameriko.

V pristanišču sicil-janskega mesta Palermo se je zgodil zadnje dni tale slučaj: Nosači so pripeljali in prikotali na krov velikega pre-kooceanskega parnika velik zaboj. Pri prekop-picavanju se je zaboj nenadoma odprl in iz njega je padlo pet mož ter vse polno živeža. Petorica je izjavila, da se je hotela na ta način prepeljati iz Sicilije v Ameriko.

Koliko jezikov govorijo na svetu?

Po najnovejši štati-stiki govorijo na svetu 860 raznih jezikov. V Evropi se sporazume-vajo med seboj ljudje v 89 jezikih. V Aziji je v rabi 123 jezikov, v Ameriki 117, po indijs-kih otokih pa 417. Raz-ven tega je še v rabi 5000 narečij posamez-nih jezikov. Ker je pa še dandanes mnogo po-vsem neraziskanih po-krajin, n. pr. ob južno-ameriškem veleto-ku Amaconas, lahko mir-no trdimo, da je zgoraj omenjeno število jezi-kov znatno večje.

Ugodna naložba kapitala. Dne 10. novembra t. l., ob pol 9. uri, se pri sreskem sodišču v Mariboru, soba štev. 27, prodajo na dražbi gozdne parcele štev. 629/8 v d. o. Podova v izmeri 71.484 m² z najnižjim ponudkom Din 42.890.40, parcela štev. 629/6, 629/9 in 629/10 pa skupno v izmeri 144.887 m², 12.240 m² in 70.598 m², z najnižjim ponudkom Din 80.044. Kot delno kritje se sprejmejo tudi vložne knjižice dobrih domačih denarnih zavodov. 1114

Prodajno posvetilo z mlinom, zidano hišo, 7 oralov. Čermiljenšak 45, Sv. Lenart v Slov. goricah. 1111

Stajerska vinarska zadruga v Mariboru preključuje in obžaluje obdolitve, iznešene glede g. Janeza Senekoviča, ekonomu v Trnovljah, in izjavlja, da je bila zapeljana v zmoto. 1110

Ugodna priložnost. Posvetilo se da v najem. Kamnica št. 40, pri Mariboru. 1108

Glasovir (Flügel) poceni na prodaj. Planinc, Maribor, Dravska ulica 13. 1115

Zopet znižane cene!

za vse brivske potrebščine iz svetovnoznane jekla pri Trg. domu Stermecki. Brivski aparati Din 9, 15, 17, britve Din 27, 36, 50, lasostrižniki Din 30, 36, 76, škarje Din 15, 18, 23, dalje čopiči, mila in vse druge toaletne potrebščine po izredno nizkih cenah.

Trgovski dom

Stermecki

tovarna perila in oblek
Celje št. 24.

Zahtevajte novi veliki ilustrirani cenik, kateri je pravkar izšel z več tisoč slikami. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.

Zahtevajte povsod
»Slovenskega gospodarja«!

Za cerkveno ljudsko petje

smo vam pripravili cerkvene pesmarice, ki smo jim določili kar najnižjo ceno:

1. **Cerkvena ljudska pesmarica** samo po Din 3.—. Obsega 100 izbranih pesmi.
2. **Venec sv. pesmi**, obsega ravno 1000 cerkvenih pesmi, stane broš. Din 10.—, vezana Din 26.—. **Venec sv. pesmi in Molitev**, vez. v eni knjigi Din 30.—.
3. **Prijatelj otroški** (molitve in pesmi z notami za šolsko mladino), broš. Din 2.—, vez. Din 5.50 in Din 7.50.
4. **Jezus, blagoslovi nas!** (Slomšekove blagoslovne pesmi z notami), Din 5.—.
5. **Kvišku srca** (pesmarica z notami), broš. Din 12.—, vez. Din 20.—.

Poleg teh naročajte tudi vse ostale cerkvene skladbe, novejšje in starejše, pri

TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU,

Dve vinčarski družini z dobrimi delavskimi močmi sprejme do 11. novembra Twickelnovo oskrbnišvo Krčevina pri Mariboru. 1091

Pozor pred vlomilci! —

Blagajne vseh vrst, tajne tresorje, pulte za juvelirje, omare za knjige, cerkvene nabiralnike, ročne kasevarne pred ognjem in vlomom tehnično dovršene ključavnice in ključke izdeluje tovarna blagajn d. z o. z., Maribor, Koroška cesta 31. Zahtevajte gratis prospekte. 1100

Arondirano posvetilo ob glavni cesti z hišo in gospodarskim poslopjem se ugodno prodaja. Pojasnila daje označitelj v Polenšaku. 1101

Golša — nabrekel vrat!

je obolenje ščitne žleze, katera se more pravčasno ozdraviti, ker se drugače delovanje tega važnega organa kot zaščita proti strupom ogroža, vsled česar nastopajo neugodni in dostikrat nevarni pojavi. 1014 Zdravniška znanost je ugotovila, da soli, ki vsebujejo jod, izvanredno dobro delujejo na razne oblike golš. Mnogobrojni bolniki so ugotovili, da dosežejo z uporabo našega enostavnega

pitnega zdravljenja

hiter in povsem neškodljiv upliv na bolezen. Vsakdo, kdor trpi na golši in ima nabrekel vrat, otečene žleze, naj zahteva našo knjižico, katero mu pošljemo **brezplačno.**

Dopisnica zadostuje. Poštno nabiralno mesto: **Georg Fulgner, Berlin-NEUKÖLLN, Ringbahnstrasse 24, Abt. P. 83.**

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev. 1

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštarska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Prodajam posestvo z gospodarskim poslopjem, 9 orolov, njive, gozd, travnik, sadonosnik, za 65.000 Din, za polovico zadostuje knjižica. Pragersko, Gorica 41. 1112

Naše cene vam priporočajo obisk naših trgovin. Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Nakup jajc, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov. Stalna zamenjava bučnic in solčnic. 924

Na prodaj so gozdi iz zapuščine Arenberg v kat. obč. Radenci in Stanetinci po nizki ceni v kosih ali skupaj 18 ha. Pojasnila daje dr. Ivo Benkovič v Ljubljani, Aleksandrova 6 in notar Požun v Gornji Radgoni. 1097

Pridna, pošena služkinja k živini in za poljska dela se sprejme v župnišče s 15. novembrom. Kje, pove uprava lista. 1103

Sadno drevje, sorte sadnega izbora, odaja po 8 do 10 Din Frangež, Hoče 118. 1104

Zahtevajte takoj še pred sajenjem zastoj cenik sadnemu drevju od drevsne Ivan Gradišnik, Šmarjeta, Celje. 1060

SUHE GOBE
kupuje po najvišji ceni Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. 965

Klot-odeje
od Din 100.— naprej

ter razno manufakturno blago za zimo, si po zelo nizki ceni nabavite pri tvrdki

Franjo Majer, Maribor
Glavni trg 9. 1094

Lisičje in druge kože od divjačine kupuje po najvišji ceni: I. Ratej Slovenska Bistrica. 1084

Dobro toplo zimsko blago

kupite poceni pri
manufakturni veletrgovini
Franc Dobovičnik, Celje,
Gospoka ulica 15. 715

Močno flanelo za perilo od Din 7.— naprej
Barchente za obleke . . . od Din 9.50 naprej
Berlinski robci za ogrniti od Din 80.— naprej
Sukno črno in modro
(za Überjackne) . . . od Din 45.— naprej
Sukno za obleke in kostume od Din 28.— naprej
Debelo sukno za površnike po najnižji ceni.
Zimsko perilo za moške, ženske in otroke po neverjetno nizki ceni!

Ženini in neveste!

Ste vabljeni, da nakupite vse potrebščine, ki jih rabite za bodoči stan, edinole pri meni, ker le takrat bode vse srečno, če bo gnezdo prijetno.

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! Prosti ogled vseh zalog! Vljudna postrežba! Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Trgovci in obrtniki!

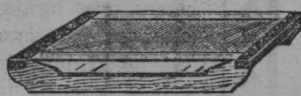
Novoletno reklamo stenskih koledarjev z bloki vam najugodneje natisne

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

kjer imate tudi veliko izbiro. Ne odlašajte z naročili, da jih boste pravočasno imeli!

Žični vložki

kom. po Din 100.—

Žični vložki iz izvanredne trde žice

kom. po Din 150.—

Afrik madrace 3delne Din 250.—

Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

Inserirajte!

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih

.. .. obrestnje najboljše.

Denar je pri njej naložen po-

.. .. polnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg re-

zerv in hiš nad 5000 članov-po-

sesnikov z vsem svojim pre-

.. .. moženjem!